

RØNNE B. F.

**Kort Veiviisning for den hæderlige
Almuesmand, til at behandle sine Bier med
Klogskab**

Kbh.
1810

Tillykke med din eBog

Du har modtaget en eBog via **Det Kongelige Biblioteks EOD-service**.

Vi håber, du vil finde den både nyttig og let at anvende. eBogen er leveret til dig som en søgbar PDF-fil, og det giver dig nogle særlige anvendelses-muligheder.

Hvordan du bruger eBogen

Læse på din skærm

Du kan åbne og læse eBogen via din almindelige PDF-reader, der ligeledes giver dig mulighed for at bladre mellem siderne og zoome i teksten.

Udskrive på din printer

Du kan skrive hele – eller enkelte sider af - eBogen ud på din egen printer.

Gemme på din computer

Du kan let gemme eBogen på din private computer, USB-nøgle eller diskette.

Søge tekst

Du kan søge efter ord, dele af ord eller hele sætninger, i eBogen ved at bruge PDF-Reader'ens indbyggede søgefacilitet. Denne finder du ved at klikke på ikonet "Search" , eller trykke på tastaturknapperne [Ctrl+f].

Kopiere og genbruge tekst

Du kan kopiere tekst fra eBogen ved at klikke på ikonet "Select toolbar" , indramme den tekst, du ønsker kopieret og trykke på tastaturknapperne [Ctrl+c]. Du indsætter teksten, hvor du ønsker det, ved at klikke [Ctrl+v].

Kopiere og genbruge billeder

Du kan kopiere billeder fra eBogen ved at klikke på ikonet "Snapshot Tool" og indramme billedet, du ønsker kopieret. Du indsætter billedet, hvor du ønsker det, ved at klikke [Ctrl+v].

Betingelser for brug

Bruger du eBøger fra Det Kongelige Biblioteks EOD-service accepterer du samtidig de betingelser, der knytter sig til brugen af disse pdf-filer. Den vigtigste af disse betingelser er, at du kun må anvende eBøgerne til personlig ikke-kommerciel brug.

Læs alle betingelserne på <http://books2ebooks.eu/odm/html/kb/da/agb.html>

K o r t

Beviisning

til

at behandle sine Bier med Klogskab.

Af

B. F. Rønne,

Sognepræst i Kongens Lyngbye.

Om arbeidet og paa nye oplagt efter det Høi-Rgl.
Rentekammers Opmuntring.

Med 2de Kobbere.

Kjøbenhavn, 1810.

Trykt, paa Forfatterens Bekostning,
hos Hofbogtrykker N. Christensen.

Skriftets Indhold.

- § 1. Bien, hvorledes den fremkommer.
- § 2. Bieselskabet.
- § 3. Dronningen.
- § 4. Dronerne eller Hanbierne.
- § 5. Arbeidsbierne.
- § 6. Bierne ere meget nyttige.
- § 7. Den nyttige Bie bør ikke dræbes.
- § 8. Om de unge Sværme og Svarmetiden.
- § 9. Hvorledes man hindrer et Stade, fra at sværme for ofte.
- § 10. Om at fatte Sværmen i Ruben.
- § 11. Hvad man har at gjøre, dersom Sværmene flyve ud igjen.
- § 12. Ruben bør være reen.
- § 13. Raad for de Biesteder som ikke ville sværme.
- § 14. Smaa Sværme bør forenes med andre.
- § 15. Hvor den unge Sværm bør hensættes.
- § 16. Hvorledes Biestadernes Plads bør være.
- § 17. I kolde og blæsende Regnveirs Dage bør en ung Sværm føres.
- § 18. Omhu for det unge Biestade.
- § 19. Bevæis for, at man ei bør dræbe sine Bier.
- § 20. Om at optage Bier, som ere i de almindelige Halmkurve.
- § 21. Beskrivelse over Biekasser, som bruges til de saakaldte Magasiner.
- § 22. Nyttens af saadanne Kasser.
- § 23. Magasiner af Halmkurve.
- § 24. Sammenligning imellem disse og hine.
- § 25. Om at fatte sine Bier i Trækasser.
- § 26. Man kan skjære Kasser fra sine Magasiner, og saaledes nyde Frugten af at holde Bier.
- § 27. Hvorledes man udjager Bierne af de gamle Ruber, ved Hjælp af Bovist ic.
- § 28. Naar man skal optage sine Bier.
- § 29. Hvorledes Honningen udlades af Kagerne.
- § 30. Om Honningæddike.

- § 31. Forskø Behandling og en Forspresses Beskrivelse.
- § 32. Man bør vise sig omhyggelig for de Biestader, som tillægges.
- § 33. Hvad der især er at gjøre ved Vinterens Ankomst og medens den varer.
- § 34. Man bør i Foraaret seie ud under sine Bier.
- § 35. Om Foraarsforingen.
- § 36. At der skal arbeides for Bierne.
- § 37. Der bør atter seies ud under Bierne.
- § 38. Kjendetegn paa det viserløse Stade.
- § 39. Raad imod dette Onde.
- § 40. Rovbier.
- § 41. Hvad der imod dem er at gjøre.
- § 42. Om at saae og plante for sine Bier.
- § 43. Fortsat Opmærksomhed i Sommerdagene.
- § 44. Udførligere Beskrivelse over den Plads, paa hvilken man sætter sine Bier.
- § 45. De fornødne Indretninger for Biestadernes Anbringelse.
- § 46. Gjentagen Erindring, om at holde alt reent og ordentligt.
- § 47. Biernes Fiender.
- § 48. Om at anskaffe sig Bier.
- § 49. En Beregning over Fordelen af Bieavl.
- § 50. Hvorledes man vægter sig, for at stikkes af Bier.
- § 51. Korte Regler for dem, som lægge sig efter Bieavl.

Et Tillæg til første Udgave, som indeholder:

- a) En Veivisning til at lave Mjød.
- b) En dito.
- c 1) Beskrivelse af Halm-Magasiner.
- c 2) Disles Fortrinlighed.
- c 3) Efterretning om at tromme Bierne ind i en nye Kube.
- En Tabel over nogle Biestaders Vægt til forskjellige Tider i Sommeren 1809.
- En dito over dito i Sommeren 1810.

§ 1.

Bien hører til den Klasse af Dyrene, som kaldes Insecter, og fremkommer, ligesom de fleste andre Insecter, af Egg, hvoraf der først udvikles en Larve, det er: et lidet Kryb, som ligner en Orm, hvilken de gamle Bier fore med Honning og Blomsterstøv, indtil den har naaet sin Størrelse.

Da indsluttes den i sin Hinde og sidder nogen Tid, som Puppe, indtil dens Vinger og øvrige Lemmer ere blevene fuldkomne, hvorpaa den æder sig ud af sit Fængsel og er nu det, som vi kalde en Bie.

§ 2.

Bierne leve i Selskab med hinanden, og ethvert fuldstændigt Selskab af Bier bestaaer af 3 forskellige Afdelinger, nemlig: een *Modder*, som kaldes Dronningen eller Biseren, nogle *Hanner*, som og kaldes Droner eller Vandbier — og en stor Mængde *Arbeidsbier*.

§ 3.

Dronningen er længere og rankere i Kroppen; men ikke synderlig førere, end Arbeidsbierne. Hun er den, som ansporer de Andre til Flid og Virksomhed — hun lægger hvert Aar mange tusinde Egg, af hvilke de unge Bier fremkomme — og dersom et Biestade taber sin Dronning, uden at faae en anden istedet for hende, saa er det ude med saadant et Stade. De efterlevende Bier vorde modløse, flyve bort, eller uddøe Tid efter anden — og deres Bolig udplyndres af fremmede Bier.

§ 4.

Hanbierne ere større og tykkere end Arbeidsbierne. Man veed ikke med Visshed at de gjøre anden Nytte, end at de parres med Dronningen. — I Efteraaret udjages de skareviis *) af Biestaderne og sees ofte i stor Mængde i Husene. —

§ 5.

Arbeidsbierne ere de mindste af den hele Slægt. — Man har for troet, at de vare Svettuller, eller at de vare hverken Hanner eller Hunner; men nu holde de fleste sig overbeviiste om, at de ere Hunner, hvis Legems-Deele ikke

*) Allerede kort efter Sværmetiden, begynde Arbeidsbierne at udjage Dronnerne — og at bære de halvborne Hanbieunger, uden for Kuben; — men egentligst skeer Uddrivelsen i Efteraaret. —

have faaet deres fuldkomne Uddannelse i Opvæksten, fordi de Celler eller Huller, hvori de have ligget, som Larver, vare saa snævre, at Legemsdelene ikke tilfulde kunde udvikles. — Man paastaar derfor ogsaa, at Bierne meget let forskaffe sig selv en Dronning, saalænge de have Æg, eller Larver, som ikke ere over 3 Dage gamle; thi da føre de et saadant Æg, eller saadan en lille Larve, hen i en større Celle, som er bygget for Dronninge-Æng, hvori den unge Bie ligger ret mageligt, og hvor den nyder bedre Føde, end de andre unge Bier. Paa denne Maade mener man, at de opklække sig en Dronning, istedet for den Afdøde — og at hun altsaa er af samme Køn, som Arbeidsbierne. —

§ 6.

Bierne høre til de flittigste og for Menneskene nyttigste Insecter, som vi kjende. — Fra den Tid Martsviolens blomstrer og indtil Efteraarets kolde Dage, ere de i en stedsevarende Virksomhed, for at udruge og opføde deres Æng, for at pleie og styrke deres svage Kammerader, for at indsamle et rigt Forraad til den anstundende Winter — og for at holde Vagt ved Indgangen til deres Bolig. — Blomsterstøvet, som de flæbe fast paa Baglaarene,

indsamle de til Føde for sig selv og deres Unger. — Den søde Saft, som findes i Blomsterne og paa Bladene, hente de ogsaa hjem, og tilberede deraf Honning, som ligeledes tjener dem og deres Vngel til Livsophold. —

Igjennem Ringene paa deres Legemer udsveder Boret, som den ene Bie gnaver af den anden — og hvoraf de bygge deres kunstige Kager, som bestaae af lutter sexkantede Huller, med Skillerumsvægge og Bund for ethvert Hul. — I nogle af disse Huller, hvilke kaldes Celler, samles Honningen, i andre lægges der Blomsterstøv, eller Biebrød, og atter i andre lægges Vægene hvoraf Vngelen fremkommer. —

Ethvert Hul, hvori der er Honning eller Vngel, dækkes til bestemte Tider med et Laag af Bort — og Arbeidsbierne, som forrette alt Arbeidet, ruge ogsaa over Vngelen, for at holde den tilbørlig varm. Saavidt det er dem mueligt, udbære de al Ureenlighed af deres Bolig — og holde Vagt ved Indgangen, saavel for at viise deres Glæde over Dronningens Nærværelse, som ogsaa for at gjøre enhver Fiende Modstand. — Enhver har sin bestemte Forretning. — De fleste bygge Kager, pudse og pynte Boligen og ruge over Vngelen, en stor Deel udsendes, for at hente hvad der be-

høves, ikke allene af Blomsterne og Planterne, som vi have hørt, men ogsaa Vand fra Vandstederne, og Salpeter fra Røddingerne — nogle holde Vagt og speide rundt omkring Indgangen. —

§ 7.

Naar Bierne have indsamlet deres Forraad af Bøx og Honning, saa er det, at vi stille dem derved, for at bruge det til vore Fornødenheder og Bequemmeligheder. — Saa god var Gud imod Mennesket, at næsten Alt det, som lever, maae bidrage til dets Ophold og Glæde. —

§ 8.

Det er vist allerede bekjendt for alle mine Læsere, at Bierne sværme om Sommeren, det er: Efterat de have udruget nogle unge Dronninger, tilligemed en stor Mængde Arbeidsbier og nogle Haubier; saa drager enten den gamle, eller en ung Dronning ud med et betydeligt Antal Bier, for at finde en nye Bolig, efterdi deres Fædrenebolig bliver dem for trang, og Forsynet saaledes har anordnet, at de, i flere Selskaber, skulle stifte mere Nytte. — Almindelig sætter saaden en Sværm sig i Nærheden, enten i et Træ eller i en Buss. — Man bør altsaa paa den Aarets Tid, da sligt pleier at

fløe, agte vel paa sine Bier, at de ikke skulde sværme uden Eierens Vidende, og flyve bort. — Sjældent begynde Bierne her til Lands, at sværme førend først i Juni Maaned *) og som oftest begynde de sildigere. Sværmetiden vedvarer ikke meget længere end til Midten af Juli Maaned, i hvilken Tid et godt Bieстаde kan give 2 og undertiden 3 Sværme. — Det er altsaa omtrent 6 Uger man bør passe paa, for at Sværmene ei skulde flyve bort. — Fra Kl. 10 om Formiddagen til Kl. 2 efter Middag er den almindelige Tid, da der sværmes; dog, naar et Stæde allerede har sværmet een gang, kan det let fløe, at det 2den eller 3die Gang sværmer tidligere om Morgenen eller sildigere om Eftermiddagen. — Det er i øvrigt ikke godt, at lade sine Bieстаder sværme 3 Gange; thi det svækker de gamle — og der bliver som oftest intet af den 3die Sværm. Selv den anden Sværm bør ikke gjerne tages.

§ 9.

For at hindre sine Bier fra at give for mange Sværme, er det raadeligt, at man sætter en tom Kasse under Stædet, saasnart det har afgivet første eller anden Sværm, og

*) I Aaret 1808 havde jeg min første Sværm den 2 Juni; men i Aaret 1809 havde jeg ingen Sværm før St. Hans Dag, og i Sommeren 1810 havde jeg min allerførste Sværm den 26de Junii.

at man tillige flytter det gamle Stade hen paa et nyt Sted og sætter det unge paa Moderens Plads. — Der flyve da mange af Moderstadets Bier ind til den nyelig bosatte Familie, hvorved denne forstærkes, og den gamle, som saaledes taber af sine Arbeidere, taber ogsaa Lysten til at sværme. —

§ 10.

Saa snart Sværmen har samlet sig vel i Træet, eller i Busken, bør man ikke lade den blive længe siddende; thi rigtig nok skeer det undertiden, at en Biesværm kan blive siddende i flere Dage; men det skeer ogsaa undertiden, at den flyver bort efter et Par Timers Forløb, og saa er den gjerne tabt for sin Eiermand. — Man kommer altsaa, naar Sværmen har samlet sig, stiller Kuben ved Hjælp af Høethve (Høeforker) og Stænger over Sværmen, og hænger et Lagen op for at give Bierne Skygge. — Dernæst pirrer man dem med en grøn Dvæst og driver dem saaledes ind i Kuben. — Er det en liden Breen, paa hvilken de have sat sig, saa gaaer det meget godt an, at skjære den af, og lægge den paa et Bredt under Kuben. — Andre bruge ogsaa, ved et stærkt Stød, at ryste Biesværmen ned i Kuben, derefter at vende denne om, og sætte den paa sin Mund.

ding. — Ogsaa gaaer det meget vel an med en stor Skee at tage Sværmen skeefuldviis fra Grenen og komme den i Kuben.

§ 11.

Naar man har fattet sin Sværm, bør man strax sætte den i Nærheden af det Sted, hvor Sværmen havde sat sig, og forskaffe den Skygge indtil Aften, paa det Bierne ikke, ved Varmen og Soelskinnet, skulle lokkes til at forlade Kuben; dog skeer det undertiden at de gaae ud igjen og sætte sig et Sted. Dersom de ingen Dronning have faaet med sig, saa trække de gjerne hjem til Moderstaden, og da er intet videre at gjøre; men have de Dronningen hos sig, saa sætte de sig som oftest paa nye i et Træ, hvorfra man maae fange dem, ligesom ovenfor er meldt. — Skulde de alligevel gaae ud igjen, saa bør man give dem en anden Kube, thi det er da befrygteligt, at der er noget ved Kuben, som de ikke kunde lide — Om Aftenen ved Solens Nedgang sættes den unge Sværm der, hvor den skal blive staaende.

§ 12.

Kuben, hvori man fatter sin Biesværm, bør være aldeles reen, fri for Edderkopper, Spindelvæv, Drentvister og alt det, som kan gjøre den reenlige Bie sit Ophold ubehageligt. — Er

Kuben ikke reen, eller har den slem Lugt, saa kan man være temmelig vis paa, at Biesværmene ikke bliver der. — Det bruges derfor ogsaa af de fleste, at gnide Kuben indvendig med vellugtende Urter, samt at antænde en Haandfuld Halm og holde Kuben over Flammen, hvorved man da ikke allene renser Kuben; men ogsaa affvier de Halmstraae, Smaaspaaene eller andet saadant, som ellers koster Bienen meget Arbejde at afbide og altsaa hindrer den i at arbejde, ligesom ogsaa den Ureenlighed, som maatte findes i Kuben, let gjør, at hele Sværmen igjen flyver ud. —

§ 13.

Det skeer undertiden, at et Bieestede har stor Overflodighed af Bier, der hænge udenfor i store Klumper, og dog venter man forgjæves, at de skulle sværme. Formodentlig er Aarsagen, at der er kun en Dronning i Kuben, saa at hun ei kan drage bort med Sværmen. — Imidlertid ligge saaledes mange Bier udenfor, som have intet at gjøre, og Tiden gaaer unyttig bort. Derfor bør man ikke taale denne Uvirksomhed i mange Dage; men sætte en tom Kasse under Kuben, da alle Bier som have ligget orkesløse komme i Arbejde, og bygge Kager i det

undersatte Rum. — Ogsaa kan man, i Skjænt
Soelstins Veir, gjerne borttage nogle Skeer
fulde af de i Klump nedhængende Bier og lægge
dem foran Klybehuffet paa en anden Kube, da
de søge derind og strax komme i Arbeide; men det
første er det sikreste, fordi det ikke er ganske vist,
at de som gives til et andet Stade, blive der.

§ 14.

Undertiden er en Sværm iffuns liden. Da
er det særdeles godt, at lade den gaae ind til
en anden ung Sværm. Naar de sværme paa
een Dag, skeer denne Forening meget let: Man
fatter den ene Sværm i den Kube, hvori den
skal blive, og den anden i en særskilt Kube eller
Kasse, som vendes med Nabningen op imod
den første og saaledes bliver staaende Ratten
over. Om Morgen vil man finde dem fore-
nede, og saaledes kan man forene 2 a 3 smaa
Sværme med hinanden. Men ere der flere Dage
imellem Sværmene, saa skeer det undertiden,
at den ældre Sværm ikke vil modtage den yngre.
Vil man da forene dem; saa bliver det nød-
vendigt, at jage en Deel Tobaksrøg ind imellem
dem; hvorved de forvildes, saa at de ikke kunde
kjende hinanden.

§ 15.

Naar man sætter sit unge Stade paa det
Sted hvor det skal blive staaende, saa bør det,

som sagt, sættes enten paa Moderstadets Plads, da dette flyttes bort, eller paa et andet Sted, noget borte fra Moderstadet; thi dersom det kommer til at staae nær ved Moderstadet, og dette beholder sin gamle Plads, saa flyve en Deel af den unge Sværms Bier ind i den gamle Kube, hvorved den unge svækkes; men staaer det paa Moderens Plads, saa flyve tvertimod nogle af det gamle Stades Bier ind til den nye Sværm, som saaledes forstærkes; thi Bierne kjende meget nøje deres Plads; men ikke deres Stade; saa man ved at ombytte Staderne kan formindste Biernes Antal i et Stade, som har liden Forraad til mange, og forøge Antallet i et andet, som har stort Forraad til saa Bier.

§ 16.

Den Plads, paa hvilken Biestadene sættes, maae være reen og fri for Græs, paa det Bierne, som komme trætte og belæsfede hjem, ikke skulle blive hængende i Græsset, naar det er vaadt, og omkomme, og paa det Frøer og Skrubtudser, som ere Biernes Fiender, ikke heller skulle opholde sig der. — I øvrigt bør Pladsen være fri for Myretuer, have Lue for Norden og Vesten Vinde, og helst have Solen fra den tidlige Morgen til hen paa Eftermiddagen. — Det øvrige, som angaaer Biestadernes Ind-

retning, skal i det Følgende vorde afhandlet. Her bør jeg endnu tale lidt om den unge Sværm.

§ 17.

Naar Sværmen drager ud fra Moderstædet, da faaer den, ligesom en ung Brud, sin Medgift; den forsyner sig med en Deel Honning, for at have noget i de første Dage til Livets Ophold — og den fortærer ikke sin Medgift paa saa overdaadig en Maade, som mange unge Brudepar; men dersom der indtræffe flere Regndage, med Blæst og Kulde, i hvilke den unge Sværm intet kan samle; saa gaaer det med den, som med det nyegivte Par, hvis Næringsvei standser eller hvis Avling mislykkes.

Den unge Sværm kommer da i Forlegenhed og hungrer tilligemed sin Yngel; (thi den sætter strax Yngel i sin nye Bolig). Dersom det uroelige Veirligt længe holder ved, og man ikke understøtter den, saa doe mangfoldige af de voksne Bier og ligeledes en stor Deel af deres Yngel. Det er derfor nødvendigt, naar sligt indtræffer, at fore dem med nogen Honning.

§ 18.

Saa snart Veirliget igjen bliver godt, vil den flittige Bie nok sørge for sit Ophold og tillige samle noget for sin Eier. Man behøver da ikke

længere at fore den unge Sværm. — Dog bør man endnu være omhyggelig for den, give den en god Straahætte, for at afværge alt for stærk Hede, Mattens Kulde og Regnskyl, som kunde trænge ind i Kuben; ligeledes bør man jævnlig borttage Edderkopper, Drentviser, Møl og disses Yngel, saavel som andre skadelige Insecter. — Dersom Sværmen er stor og er fattet tidlig om Sommeren, saa bygger den, ifald Veiriget er godt, snart sin Kube fuld, og da bør man passe vel paa, itide at sætte under den, saa at den ei, formedelsk Mangel paa Rum, skal nødes til at give en Sværm fra sig; thi saadan en Jomfruesværm, som den kaldes, er slet ikke gavnlig; men særdeles skadelig.

§ 19.

Det forstaaer sig selv, at den som holder Bier vil ogsaa have Nytte af dem. — Man maae have noget for Umage og Omkostning. — Man tager derfor en Deel af sine Biestader op, i den Hensigt, at faae deres Bøx og Honning. Sligt er heller ikke urigtigt; men det bliver derfor endnu ikke ret, paa en mordisk Maade at dræbe sine Bier, naar man kan lade dem beholde Livet. — Dog, jeg bør vise, hvorledes det er mueligt, at faae Bøx og Honning, uden at dræbe sine Bier.

§ 20.

Derfom man ogsaa har den sædvanlige Indretning af Biekuber eller Kurve; saa gaaer det dog ret vel an, at undersætte en Kasse efter den anden, indtil to saadanne Kasser, som jeg herefter i § 21 skal beskrive, ere fuldbbyggede med Vox og fyldte med Honning. Naar jeg da har en Kube staaende oven paa to fulde Kasser*), saa behøver jeg kun, med en stærk Traad, at overstjære Kagerne der, hvor Ruben og den øverste Kasse ere i Forbindelse med hinanden. Naar Ruben saaledes er løsnet fra Kassen, saa løftes Ruben af, og et Bret, som passer til Kassen, og springer lidet frem paa alle Sider, lægges derover som Laag. De saa Bier som da ere i Ruben lade sig uden Vanskelighed udjage, hvorpaa de flybe ind til deres Sammerader i Kasserne. Skulle de være uvillige til at forlade Ruben, saa driver man allene en Deel Tobaksrøg ind til dem, hvorefter det er let at feie dem ud med en Pennesjier. — Jeg har saaledes Vox og Honning — jeg har ikke dræbt mine Bier, disse have endda nok for dem selv og deres Yngel i den anstundende Vinter, —

*) Istedet for Kasser, vil jeg, efter min Erfaring, heller bruge Halmkrandse, hvorefter jeg skal meddele noget udførligere i et Tillæg til nærværende Udgave.

og jeg beholder mine flittige Arbeidere til næste Sommer.

§ 21.

Førend jeg gaaer videre, bør jeg beskrive de Kasser, som jeg ovenfor nævnede. — Man gjør dem af simple Tjrebbretter, eller hvad Slags Træ man har, (Eg er bedst) omtrent en Tomme tykke i Træet; Kasserne gøres i firkant, 12 Tommer udvendigt Maal, $4\frac{1}{2}$ Tomme høie, uden Laag og uden Bund, saa at de ligne et af de gammeldags Pengeskæpene uden Bund og Laag — og altsaa ere ikke egentlige Kasser, men rettere talet: Kammere eller Stimler (paa Sjællandsk: Stumler). Bretterne bør ordentlig sinkes sammen. I den øverste Rand af saadan en Kasse gøres en Fals, hvori nogle løse Pinde kunde lægges, uden at forhindre Laaget fra at slutte.

I Kassens Bagside gøres et Hul, omtrent 4 Tommer langt og $1\frac{1}{2}$ til 2 Tommer bredt, hvori man lader indsatte en Glasrude. Uden over denne Rude hænger en løs Klav, som et Slags Vinduesstuds enten af Træ eller af gammelt Læder — og i den underste Kant af Kassens Forside gøres et Hul 2 Tommer langt og en halv indtil $\frac{3}{4}$ Tommer høit, hvilket skal tjene Bierne til Glyvehul.

Endelig saa bør der paa hver Side af Kassen slaaes en fast Klap af Træ, med et Hul i Midten, hvilken bruges til Haandgreb, naar man vil løfte Bieffadet.

Saadan en Kasse findes afbildet under Fig. No. 1 A og 1 B; No. 1 A viser Bagsiden og No. 1 B Forsiden af Kassen med Laag over.

§ 22.

Endelig bør jeg kortelig forklare Nytten af Kasseps Indretning: At Kassen ikke er saa stor, som Gølf ellers i Almindelighed bruge den, har den Rytte, at Bierne villigere og snarere bygge den fuld; thi Bierne tabe næsten Modet, og fordrifte sig ikke, til at bygge med Kraft, naar Pladsen er for stor. — At Bretterne sinkes sammen, istedet for at slaaes sammen med Com, har den Rytte, at der ikke saa let blive Sprækker og Aabninger i Hjørnerne, hvilket er meget skadeligt. Vindene, som lægges ned i Kassen, ere nødvendige for Bierne, for at have noget der med Sikkerhed kan bære deres Rager og hindre disse fra at falde ned.

Glasruden medfører megen Fornøielse, da man igjennem den kan see bag fra ind i Kuben og betragte, hvorledes Bierne arbeide; den er tillige nyttig, fordi man saaledes kan see, om der skulde mangle dem Honning o. s. v. Klap-

pen, som drækker uden over Glasruden, har den Nytte, at den udelukker Lyset, hvilket Bierne ikke kunne lide. Flyvehullet er nødvendigt for Bierne, for at de kunne komme ud og ind; det bør have en ordentlig Figur, for at man des lettere kan stoppe det gamle Flyvehul til, naar en nye Kasse sættes under — det bør ikke være større, end som ovenmeldt, paa det at Bierne uden Vanskelighed kunne bevogte Indgangen imod Robbier.

Klapperne, som slaaes fast med stærke Søm paa Siderne af Kassen, tjene til at løfte Kasserne i Veiret, hvilket ellers bliver meget vanskeligt, naar mange staae ovenpaa hinanden og ere fyldte. Hullerne i disse Klapper ere ogsaa nyttige, fordi man derigjennem kan stikke en Pind, og saaledes holde Kasserne samlede, hvilke forresten staae løse oven paa hinanden. Hvorfor alle Kasserne skulle være afkurat lige store i Firkant, behøver jeg vel næppe at erindre; ellers vilde den ene springe uden for den anden og tillade baade Regn, Sne og Blæst Adgang til Bierne.

§ 23.

Vil man ikke have Træekasser, enten fordi man mangler Bretter eller fordi man frygter, at de skulde være for kolde om Vinteren, og for varme om Sommeren, saa kan man paa

felsesamme Maade lade sine Halmkuber indrette, saa at man lader binde enten firkantede eller runde Stimmeler af ovenanførte Størrelse, med Glasrude og Flybehul i hver Stimmel, og løse Halmklæde til at dække over. Kunns vil det være lidt vanskeligere, at sætte Klapperne paa Siderne, til at løfte en saadan Kube udi; men det er ogsaa mindre nødvendigt, fordi Hænderne ikke saa let glide paa Halmkurven, som paa Træskaffens. Vil man beholde de almindelige Kuber, saa er en passende Størrelse for en stor Sværm denne: Kubens Højde, fra Toppen til Mundingen $13\frac{1}{2}$ Tomme i Lodret Maal; dens Diameter eller Tværmål 12 til 13 Tommer indvendigt Maal. — For de mindre Sværme bør man have nogle mindre Kuber. — Vil man bruge Halmkrands, saa bør disses lodrette Højde være 4 a 5 Tommer for hver Krands, Tværmålet $11\frac{1}{2}$ til $12\frac{1}{2}$ Tomme indvendigt Maal. — Over Laaget, som lægges paa den øverste Krands, bør endnu lægges et kuppelt Laag, som Overdelen af en almindelig Biekube, for at give Affald for den Regndraabe, som maaskee undertiden kunde trænge igjennem Hætten. Krandsene bør sammenheftes med Kramper af Staal- eller Messing-Traad, for ei lettelig at adskilles, hvilke Kramper da igjen udtrækkes, naar man vil

fraskjære en Krands. Det bør og noie iagttages, at Nabningen imellem Krandsene tilklines med Leer, for ikke at tillade Vinden Adgang til Biernes Bolig, som ogsaa for at hindre Møl, Koubier, Gjedehamser &c. Indgangen. Hvad enten man bruger de almindelige Kuber eller disse Krands, saa bør Krydspinde anbringes indvendig, for at bære Biskagerne og holde dem i Ligevægt. I en almindelig Kube anbringes saaledes 2de Pinde, som krydse hinanden omtrent 4 Tommer fra Toppen og atter 2de 7 Tommer fra samme. Bruger man derimod Krands, saa bør hver Krands have 2de saadanne Krydspinde i sin øverste Rand. Anm. See mere i Tillæget til denne udgave.

§ 24.

Halmkurvene ere vist nok, som meldt, bedre end Træfasser, med Hensyn til Varme og Kulde; men Træfasserne have ogsaa deres Fortrin, thi deels gaaer der ikke saa let Møl i dem, som i Halmkurvene, deels er det ogsaa lettere at faae dem noiagtigt gjorte end de Stimmeler som bindes af Straae, og endelig kan enhver Smedker og enhver dygtig Bondefarl gjøre dem, da det derimod paa nogle Steder holder vanskeligt nok, at faae en Biekube gjort. Og at det gaaer meget vel an, at overvintre sine Bier i Træfasser, det veed jeg af

Erfaring, da jeg selv i Sommerne 1808 havde et Biestade i Kasser eller, som det kaldes, et Magasin, bestaaende af 3 Kasser, hvilke havde staaet sig i den efterfølgende strænge Vinter og vejede i Julii Maaned 1809 med 5 Kasser 4 Lspd. eller omtrent 2 Lspd. 12 Pd. foruden Kasserne og disses Tilbehør *). **).

§ 25.

Saaledes som jeg allerede ovenfor i § 20 har forklaret, kan man da stille sig ved de af langrunde Biekuber, hvilke ikke ere saa vel passende, som Trækasser eller Halmstimle — og, de nye Sværme, kan man strax efter deres Størrelse fatte i en enkelt eller dobbelt Kasse. Et tyndt Baand kan flaaes over den og fastknyttes for at holde Laaget og Kassen samlet, indtil Biestadet kommer paa sin Plads at staae. — Efterhaanden som man igjennem Glasruden bemærker, at Bierne have næsten fuldbygget den underste Kasse eller Stimmel, sætter man en nye under, og kan saaledes i et godt Aar faae et Magasin eller Stade af 3, 4 eller 5 Stokværk.

*) Den 29 Julii 1809 blev den øverste Kasse fraaflaaen. Den vejede 18 Pd. og gav $13\frac{1}{4}$ Pd. reent hvid Honning. De $4\frac{3}{4}$ Pund vare Kassens egen, Boretts, Biebrødetts og Ureentlighedens Vægt.

**) Senere Erfaring har dog lært mig, at Trækasserne medføre Banstuelighed i fugtige Vintere, hvorefter jeg skal meddele det nærmere i Tillæget.

§ 26.

Seer man nu at Stedet har 3 Kasser rigtig fyldte, ikke allene med Vov, men ogsaa med Honning, saa kan man borttage den øverste, ligesom jeg forhen har forklaret om at borttage Ruben (See § 20). Bemærker man, at de have 4 Kasser fulde, vel at mærke, ikke blot af Vov, men ogsaa af Honning, saa kan man borttage de to — eller for at bestemme dette endnu nøiere: Et Viestade, som skal staae Vinteren over, bør i det allerringeste foruden Kasser 10. veie fra 22 til 26 Pund. Hvad Vov og Honning det har mere end denne Vægt, det kan man borttage; dog maae man heller være for rund end for knap imod sine Bier, thi de ødsle ikke, som nogle Mennesker, fordi de have tilovers; men holde sparsomt og ordentligt Huus — og levne altsaa til næste Aar, hvad de have formeget. Dersom de derimod skulde komme til at mangle, maae man dog med megen Umage fore dem, og alligevel døe en Deel Arbejdere, som altsaa savnes ved Foraars-Forretningerne. Ved den anførte Behandlingsmaade vinder jeg ikke allene hvad ovenfor er sagt, men jeg beholder tillige bestandig de yngste Kager og borttager de ældste. Og denne er just Grunden, til at Magasinerne ikke

uddøe, saaledes som de almindelige Biestader: I en Biekube, som bestandig beholder sine Kager, blive Cellerne eller Huslerne snævrere og snævrere, fordi enhver Bieklarve efterlader sig den Hud eller det Svøb, hvori den har ligget indviklet — og tilsidst kan da ingen Bie naae sin Størrelse og udklækkes i disse snævre Celler, hvorfor Stedet uddør; thi Bierne blive ikke meget gamle, og altsaa vil et Stade haastigt uddøe, naar ingen nye Yngel udklækkes. Magasinerne miste derimod bestandig deres øverste, det er, deres ældste Kager og beholde stedse nye, som ere rummelige for den vordende Yngel, hvorfor de heller ikke uddøe, uden ved besynderlige Uheld. Ogsaa bliver Honningen med Alderen haard og sukfrig, saa at den ikke er tjenlig til Biernes Underholdning, hvilket finder Sted i de almindelige Kuber; men ei i Magasinerne, som ideligen miste deres ældste Kager.

§ 27.

Men dersom mine Bier nu engang ere i de gammeldags Halmkuber, og jeg vil optage nogle, førend jeg kan faae 2de undersatte Kasser fulde af Bøx og Honning, saa kan jeg vel optage hele Stedet; dog behøver jeg derfor ikke, med vederstyggelig Svovldamp, at kvæle dem, som have arbeidet for mig. Jeg kan — og jeg bør altsaa i det Sted bedøve dem med Røgen af

Tobak eller Bovist *), seie dem ud i en Kasse; Ligeledes bedøve Bierne i et andet godt og rigt Stade som skal staae over, og derpaa sætte Bierne, som ere i Kassen, under Stadet, hvorpaa de forenes med hverandre og arbeide samlede **). Man skal ikke frygte for, at de ville fortære for meget. Gamle erfarne Bie-Elskere forsikre os, at dobbelt saa mange Bier i en Kube fortære ikke et dobbelt Forraad af Honning; men lad det og være saa! Stadet som modtager de udjagne Bier, bør være et godt Stade, som har tilovers — og naar de stakkels Bier, som skulde været dræbte, faae Lov til at leve Vinteren over, skulle de vist ved deres Flid og Stræbsomhed rigeligen gjengjelde vor Barmhertighed eller rigtigere, vor Retfærdighed.

§ 28.

Angaaende Tiden til at hofte Frugten af sine Bier, bør jeg erindre følgende:

- *) Bovist (Lycoperdon Bovista, paa Dansk: Ulveskjis) er en rund Svamp, som voxer hyppigt paa Agrene. Naar den bliver moden, er den fuld af et brunt fint Støv. Naar denne Svamp, efterat den er modnet, bryppes i Salpetervand og igjen tørres vel, saa er den meget tjenlig til at bedøve Bierne. Man tænder Ild i et Stykke, saa stort som en lille Baldnød og stikker det igjennem Flyvehullet ind i Kuben, sætter for Hullet og lader det brænde ud. Naar Bovisten er glempt en Vinter over, er den bedst.
- **) Flere Maader, som ere brugte af mig og Andre, skal jeg anføre i Tillægget.

Dersom man har Magasiner eller de foran omtalte Indretninger, saa at man kan skjære oven af Staderne, saa kan man høste Vov og Honning hvad Tid om Sommeren man vil, naar man ikkun lader Bierne beholde det Rødvendige — og saaledes kan man erholde flere end een Host.

Dersom jeg f. Ex. sidst i Junii eller først i Julii Maaned seer at Bierne have den 3die Kasse fyldt, af hvilke jeg da borttager den overste — og jeg siden ved Begyndelsen af August bemærker, at jeg kan tage Een til, saa høster jeg toende Gange. — Kunns bor man aldrig gjøre det sildigere, end imod Slutningen af August Maaned; paa det Bierne endnu kunne have Tid, til at reparere deres overstaarne Rager og at fylde de Celler, som maaskee ved den Leilighed have mistet deres Honning.

Har man den gamle Kube Indretning, og man ei er kommen saa vidt, at man kan skjære dem fra de undersatte Kasser, saa vilde det være urigtigt, at optage et godt Stade i Junii eller Julii Maaneder, fordi man maae vente at Bierne ville samle mere, og gjøre Hosten desto bedre; — dog bor man ikke heller tøve længere end til Midten, eller i det seeneſte til Slutningen af Augusti

Maa-

Maaned *); thi her til Lands fortære Bierne efter denne Maaned's Udgang mere, end de kunne samle, og altsaa bliver Stadet, fra Augusti Maaned's Ende, hver Dag flettere og flettere, hvilket de hosfoiede Tabeller noksom bevise.

Mærker man derimod, at et Stade ikke vil trække, fordi det har mistet sin Dronning, eller fordi Mol har taget Overhaand deri, eller saadant mere, og dette Stade er forsynet med en Deel Bøx og Honning; saa er det vist nok det rigtigste, paa enhver Tid af Sommeren at jage Bierne ind til et andet Stade og strax at hofte, hvad de endnu have i Kuben.

§ 29.

Efterat jeg har nævnet hvorledes man udjager Bierne og giver dem en nye Bolig, samt erindret paa hvilken Tid sligt bør skee, troer jeg det vil være passende at anføre, hvorledes man behandler Ragerne, for at komme i Besiddelse af den Honning de indeholde. De Redskaber, som hertil udfordres, ere: en skarp Kniv, en smuk reen Kurv af skallede Qviste, et fint, tyndt Klæde, s. Ex. et gammelt Stykke Natteldug

*) De Rager, i hvilke der sidde Yngel, kan man fjære ud og sætte ind under et andet godt Bistade, hvor Bierne da udruge den indsatte Yngel.

eller Flor, og et Kar som kan rumme Honning-
gen. — Fremgangsmaaden er denne: Man
lægger Klædet i Kurven, for at dække Bunden
og noget af Siderne — man sætter Kurven paa
et Par Tverstænger over Karret; derefter bræk-
ker man Kagerne ud af Bieffadet *), skærer
dem med et Krydssnit i fire Stykker, og skræl-
ler med den skarpe Kniv Dækslerne af Cellerne,
saa at disse overalt blive aabne. — De over-
skaarne og skrællede Kagestumper nedlægges nu
i Kurven paa Klædet, det ene Stykke oven paa
det andet — og Kurven med det understaaende
Kar hensættes i et varmt Værelse hvor Solen
staaer paa — eller endnu bedre i en Bagerovn,
efterat Brødet er taget ud af den.

Paa slig Maade smeltes Honningen og løber
fra Kurven ned i Karret; alle Dyrsmuler, saa-
velsom hvad Ureenlighed, der maaske kan være
i Stedet, sætter sig paa Klædet og kommer
ikke i Honningen.

Al den igjennemløbne Honning er hvid og
klar, og kan sælges til Apothekerne som Jom-
fruehonning. Er der blevet noget tilbage i Ka-

*) Har jeg Magasin: Indretningen, saa brækker jeg
ingen Kager løse; men skræller allene med en lang
og skarv Kniv Dækslerne af Cellerne, sætter den
aabne Kasse med Overdelen nedad i Kurven og
lader Honningen flyde ud. Dette gaaer faare let
og giver udmærket reen Honning.

gerne, saa overskjæres de endnu engang og sættes atter til Varmen, da alt upaatvivleligent løber lige saa godt ud, som om man havde presset og vredet Ragerne i et Klæde eller en Sæk. Og dog undgaaer jeg, paa den beskrevne Maade, meget Arbeide og et slemt Smørierie, samt erholder den reeneste og klareste Honning, medens de, som pine sig med at presse og vride, derimod faae en skiden, brunn Honning, som smager efter Vox, og er fuld af Biebrød eller Blomsterstøv *).

§ 30.

Der bliver dog altid en Ubetydelighed af Honning tilovers i Ragerne og paa alle de Redskaber som bruges. Den bør man ikke spille. Man afstoer derfor alle Redskaber med varmt (ikke kogende) Vand, kaster alle Ragerne i dette Vand og lader dem staae et Par Dages Tid for at trækkes. — Nu har man et sødt Vand, jo sødere, jo bedre; dette hensesætter man i et aabent Kar, men tildækker Karret, at Kraften

B 2

*) Er Sommeren ikke varm nok, til at smelte Høningen og har man ingen Bagerovn, saa kan man lægge Ild i en Raskelovn og hængende de overskaarne skrællede Rager i sine Lærredsposer over adskillige Kar, i Nærheden af Raskelovnen, da man ligeledes faaer reen og skøn Honning.

ei skal bortdunste. Tid efter anden affkummes man Ureenligheden, som sætter sig paa Overfladen — og naar Gjæringen for det mæste har ophørt, helder man det klare fra Barmen i en halv eller heel Gjerding eller i et andet forholdsmæssig stort Kar, som maae fyldes lige til Spundshullet og tilspundses. Bedst er det at sætte dette Kar i et varmt Bærelse, da det ikke skal vare længe førend man har en skøn og velsmagende Eddike af sit Honningvand. Dersom man vil tilsætte noget Bundfald af anden Eddike, eller et par Potter Biinæddike, eller nogen Suurdeig, eller sligt, da bliver Eddiken desto hastigere suur. Vil man ikke have Uleilighed, med at lave Eddike af dette Honningvand, kan det benyttes, til at sødgjøre en eller anden Slags Mad, især for dem, som ikke have Affke for Honningsmagen.

§ 31.

Foruden Honningen og den omtalte Eddike, er endnu Bøxet tilbage, hvilket er det vanskeligste at behandle; men da Bøxet er særdeles nyttigt, og betales meget dyrt, vil man vel ikke lade Uleiligheden. — En god og fordeelagtig Behandling er følgende:

De udvaskede Biefager kastes i en Kjedel, derover øses en Deel Vand, saa at der bliver

mere Vand end Vox i Kjedelen, dog bør Kjedelen ei være fuld, paa det den ikke skal koge over og foranledige Jldsbaade.

Kjedelen hænges da over Jlden, og bliver der, indtil Kagerne ved et stærkt og sprudlende Kog ere opløste. Da der er megen Ureenlighed imellem Voxet i Biekagerne, saa bør der, under Kogningen, flere Gange omrøres, saa at Voxet kan løses fra sin Ureenlighed.

Den kogende Masse gydes i et Klæde, og afpresses over et Kar fuldt af koldt Vand. Hvad der bliver tilovers i Klædet efter Pressningen, koges atter og presses igjen paa samme Maade *). Ved Kogningen bør et forsigtigt

B 3

- *) For dem, som have Raad til at anskaffe sig en Voxpresse, bør jeg endnu tilføie dens Beskrivelse: Man lader af stærkt Træ gjøre en firkantet Ramme, omtrent som de ovenbeskrevne Biekasser; men større, saa at en Sæk eller Pose kan hænge frit ned i dens Åbning. Dens Hjørner bør beplaaes med Jernbaand. Den skal staae paa fire udstaaende Been eller Fødder, saa at Karret med Vand i kan staae under den. Den bør være omtrent saa høj som et almindeligt Bord, saa at man kan staae beqvemt ved den, for at arbejde. I Rammens ene Side anbringes en stærk Skrue, som kan være $2\frac{1}{2}$ Tomme tyk og 10 Tommer lang. Dertil anskaffes endnu 2 Ege-Planker af en Alens Længde, saa brede at de villigt kunne løbe frem og tilbage i Rammen; dog bør de oven til have en større Bredde og en fremstaaende Kant, eller

Menneske stedse være nærværende, at Kjedelen ikke skal koge over, Børet spildes og Huset afbrænde. Alle de Ting som bruges i Nærheden, hvor der presses, bør forud overstryges med Vand eller Gidt, da ellers de Bordreaber som mueligt spildes, sætte sig saa fast, at man ei vel kan faae dem af igjen, uden at gjøre Skade. Børet som saaledes er udpresset, er endnu ikke fuldkommen reent. Det bør atter med fuldkommen reent Vand hænges over Ilden, ikke for at koge, men dog for at smeltes. Naar det nu er fuldkommen oplost, bør det gydes i en Kjedel, hvori der er endeel kogende Vand. At Kjedelen skal være smalere neden, end oven til, behøver jeg ikke at erindre. I dette gloende

som det kaldes, et Bryst, saa at man kan anbringe dem i Kammen, uden at de skulle falde igjennem den. Paa disse Bretters øverste Kant flaaes et Par Søm eller Kroge, paa hvilke kan hænges en Pose, der er saa lang som Bretterne selv. Paa disse befæstes Posen, imedens det kogende Bør og Vand holdes i den af Kjedelen. Naar det er øst i Posen, løstes denne af Krogene og bindes stærkt til. Dernæst presses Bretterne sammen ved Hjælp af Skruen, indtil intet mere vil løbe igjennem Posen ned i det understaaende Kar, med det kolde Vand udi. Posen kan derpaa lægges firedobbelt og atter presses. Hvad der bliver tilovers, koges som sagt paa nye, og presses igjen. Saaledes faaer man Børet saa reent som mueligt af Kagerne. Slig en Børpresse kan ved mange Leiligheder bruges i Huusholdningen. Den findes aftegnet paa Købberet No. 2.

Band bør Voxet staae ganske stille indtil det er affjølet og Voxet er bleven haardt; dog bør man endnu, medens det er ret varmt, aftage den smule Skum, der samler sig paa Voxets Overflade. Saasnart det er fuldkommen affjølet, skræbes Voxfløven omhyggelig reen paa den nederste Side indtil man naaer det faste og gule Vox. Alt hvad der skummes eller skræbes af, gjemmes til man næste Gang skal presse Vox, da det kommes imellem og saaledes føres til Nytte.

§ 32.

Vi komme nu til at tale om de tilbagestaaende Biestadler, som skulle leve Vinteren over. For disse bør Enhver, som vil holde Bie, vise al faderlig Omhu; thi dersom de ødelægges om Vinteren, saa fattes Arbejderne i den tilfrugtende Vaar og Sommer, og da gaaer den hele Sag tilgrunde.

Allerførst bør det vel iagttages, at intet Biestad bestemmes, til at staae Vinteren over, undtagen det har tilstrækkeligt Forraad, det er: i det ringeste 1 Pø. og 6 a 10 Pø. (foruden Kube eller Kasse) eller, som man kalder det, indvortes Gode. Skulde man imidlertid, enten af en Feiltagelse, eller af nogen vigtig Grund have lagt et svagere Stade til, saa bør man

strax i September Maaned, Tid efter anden, give det saa mange Pund Honning, som det behøver, for at staae over. — Sildigere hen duer det, efter de bedste Forfatterses Mening, ikke at foere sine Bier, deels fordi de da allene kunde bære det hen i Cellerne, men ikke ere istand til at faae det tildækket, deels fordi de enten slet ikke gaae ned til den fremsatte Honning, fordi det er dem for koldt; eller de vel gaae derned, men fryse ihjel inden de komme tilbage igjen.

Saasnart Efteraaret nærmer sig, bør man eftersee, om alle Sprækker og Huller ere vel tilklinede, om alle Biehætterne ere i god Stand, saa at de kunne holde Regn og Kulde ude, have Algt paa, om der Kulde indfinde sig Rosbier, hvilke jeg i det efterfølgende udførligere skal omtale — binde sine Bieftader fast, isald man frygter, for at Stormen kunde kuldkaste dem, og gjøre alt mueligt, for at sikre sine Bier imod Kulden og deres øvrige Fiender, af hvilke jeg imod Slutningen skal nævne nogle af de almindeligste.

§ 33.

Vinteren nærmer sig nu, og da er intet andet at gjøre, end at borttage de Kasser, *) som

*) Erfaring har lært mig, at man bør sætte en ganske liden Kamme under igjen, istedet for den bort-

ere tomme, eller som have allene Bop uden Honning, flittig at sørge for Biestadernes vedvarende Bedækning med gode tætte Biehætter, at sætte Blikplader fulde af Smaahuller for Flybehullerne, hvilke aldrig reent maae tilstoppes, og om Vinteren at holde Sneen borte fra Kuberne, samt drage Omforg, for at Musene ikke opholde sig i Hætterne. Iøvrigt er det bedst at lade Bierne staae saa roligt som muligt; jo mere de forblive i Stilhed, desbedre holde de Varmen — des færre af dem fryse ihjel, og desmindre fortære de.

§ 34.

Saa snart den frængeste Vintertid er forbi, og der indfinde sig nogle kjoenne Dage, saa bør man seie ud under sine Bier, eller, hvilket endnu er lettere, borttage det gamle Flyvebret og give et nyt istedet, som er tørt og reent.

§ 35.

Derfor et Biestad ved Foraarets Begyndelse imod Formodning skulde have fortæret den største Deel af sin Honning og staae Fare, for at komme i Trang, saa bør man fore det paa de

tagne Kasse, saa at Ragerne ikke skulde berøre Flyvebrettet, hvilket forarsager, at de trække Sugtighed til sig og mugne, hvoraf Bierne døe, og Stadet ødelægges; dog behøves denne Undersætning kun i det Tilfælde, at Ragerne ellers ville berøre Flyvebrettet.

Dage, naar det er stille og mildt Veir. — I stærk Kulde og Blæst er det unyttigt, ja skadeligt, at fore; thi enten forlade Bierne ikke deres Klump og lade den fremsatte Honning staae urørt, eller de forlade Klumpen og døe af Kulde.

Forresten maae det vel iagttages, at man ikkuns forer om Aftenen, eller paa saadanne Tider, naar Bierne ikke flyve ud, paa det man ikke skal lokke Robbierne dertil. Man bør ikke fore for knapt, men saa overflodigt, at Bierne kunne bære Honningen op i deres Celler og der gemme den. I Honning-Truget eller Koppen bør man ovenpaa Honningen sive korte Stumper Halmstaae eller Pinde, paa det Bierne ikke skulle hænge fast i Honningen og drukne. Iøvrigt er det bedre at fore oven til, end ned fra, og saadant gaar meget let for sig paa følgende Maade;

Man borttager Laaget over den øverste Kasse og sætter i det Sted oven paa sit Magasin en tom Kasse, forsynet med Laag og med et stort Flyvehul. Igjennem dette Flyvehul skydes Honningtruget ind, og tages igjen ud derigjennem; men der bør være en Dør eller en Lem, hvormed Flyvehullet igjen tillukkes, at ingen Bie skal komme ud eller ind. Mere om at fore oven til, skal vorde anført i Tillæget.

§ 36.

Saa snart Sneen er borte af Jorden omkring Bieskaderne, og der gives milde Foraarsdage med Soelskin, saa er det nødvendigt, en Gang imellem at borttage Blikket fra Flyvehuslet, paa det Bierne kunne flyve ud og rense sig fra deres Ureenlighed, hvilket de ikke tillade sig i Kuben.

§ 37.

Det frydefulde Foraar viser sig i sin Ynde. Naturen opstaaer til et nyt Liv og minder Jordens fornuftige Skabning om Livet paa hiin Side Graven. Da gaar ogsaa den vindskibelige Bie frem af sin Vintersøvn og begynder et glædeligt Liv; men den trænger atter til Menneskets Forsorg. Den bestræber sig for den høieste Grad af Reenlighed i sin Bolig, men formaaer ofte ikke at udbære al det Smul af Bøx og saadant mere, som ligger den i Veien. Vi bør derfor atter omvexle dens Flyvebret med et andet, eller rense det gamle.

§ 38.

Dernæst bør man agte paa, om et eller andet Stade skulde have mistet sin Dronning. Man kjender denne Mangel paa følgende Tegn: der ere ingen Bier som sætte Hovedet nedad, som reise Bagdelen i Veiret og ligesom slaae Hvir-

vel med Bingerne; derimod løbe nogle enkelte Bier ængsteligt omkring uden for Glybehullet; man mærker, at Stilhed og Sorgmodighed hersker i den hele Bolig; der skeer intet tappert Modværge mod de Fiender, som nærme sig; der ere ikkunz meget faa Bier, som komme hjem med Blomsterstøv paa Laarene. De hjemmehørende Bier reise Forkroppen imod dem, naar de komme, og synes at ville anfælde dem, hvilket de dog igjen lade være. De som have hentet noget fra Marken, løbe ikke gladeligen ind, men drive nogen Tid omkring foran Glybehullet. Kort sagt: det forholder sig med et saadant Stade, som med et Rige, der har tabt sin Regjering: — Befymring og Mismodighed ere komne istedet for Glæde og frydefuldt Mod — der er ingen Kraft og ingen Samdrægtighed. — Beflagelsesværdigt er et saadant Rige: thi det skal hastigt gaae tilgrunde — og Beflagelsesværdigt er et saadant Biestade; thi det skal faare snart vorde ødelagt.

§ 32.

Saa snart det bemærkes, at et Biestade er viserløst, maae man usfortøvet sætte det under et andet, som har sin Dronning og lade dem forenes med hinanden *), eller man skærer en

*) Det er forsigtigst, at sætte en flin Kist af Træ imellem de 2 Stader, som saaledes forenes, saa

Kasse, som har Eg og spæd Yngel, fra et af sine andre Biesteder og sætter den under det viserløse Stade, som da opdrager sig en nye Dronning.

Der ere vel endnu flere Maader; men jeg troer, at de enten ere for kunstige eller for vanskelige for Almuesmanden at iværksætte — og derfor anfører jeg dem ikke. Men — hjælpes maae et saadant Stade — eller det forgaaer uden Omstændigheder.

§ 40.

I Foraaret ere Roubierne isærdeleshed farlige, derfor omtaler jeg dem paa dette Sted. — Roubier er slet ikke et Slags Bier for sig selv, og man har aldeles ingen Marsag, til at vrede sig paa den, som holder Roubier. — Alle Bier søge efter Honning og hente den, hvor de kunne faae den og ere altsaa, naar Leilighed gives, Roubier. —

Sætter jeg Honning i det aabne Vindue, saa indfinde sig meget snart baade mine og Andres Bier, for at rove, og har Rogen et Biested, hvis Indgang ikke bevogtes, saa rove Bi-

at Bierne af det ene Stade vel kunne lugte det andet Stades Bier; men at de ikke kunne komme sammen, da det undertiden skeer, at de begynde Strid.

Naar de nu i nogle Dage have lært at kende hinanden paa Lugten, saa borttages Risten og Foreningen er fuldbgyrdet.

erne i Raboelsauget fra dette Stade; men allersnarest er det vore egne Bier, som gjøre saadant, fordi de ere de nærmeste. Imidlertid bør den som vil lægge sig efter Bieavlens kjende, hvilke der have faaet Vane til at røve, paa det han kan søge Midler, til at forebygge den Skade, som de ellers ville stifte. Saasnart jeg da seer, at nogle Bier flyve ængsteligt op og ned fordi Glyvehullet, som ikke tør sætte sig paa Glyvebrættet, for at gaae ind, som søge hist og her omkring, for at finde en anden Indgang — som anfaldes af de vagthavende Bier, og som give en særegen Lyd fra sig, i det de flyve ud, naar de have været inde; da veed jeg, at disse ere Kobbier, eller at det er Bier, som ere komne i Vane med at hente Honning fra et fremmed Bieblade, istedet for at hente den fra Marken.

§ 41.

Spørgsmaalet bliver her, hvad jeg da har at gjøre? At sætte Gift for dem, vilde være ligesaa uretfærdigt og skammeligt, som det og let kunde skade baade mig og mine bedste Venner; jeg vil derfor ikke engang nævne de Kunster, som taabelig Egennytte i denne Henseende har opfundet, og det vilde, i mange Tilfælde slet ikke hjælpe det allerringeste; thi, har jeg et Bieblade, som ikke bevogtes; saa vilke der steds

fomme nye Kobber — og jeg maatte odelægge alle Omegnens Bier, tilligemed mine Egne, der som jeg skulde frelse saadant et usselt Stade.

Jeg nævner derfor ifkuns de lovlige og nyttige Midler hvitke ere følgende:

Dersom Kobberne ere nogle enkelte saa, og Bieftadet, som de anfælde, er stærkt og i god Stand: saa har det slet ingen Fare; Bagten holder dem nok ude, og de blive fjede af den Modstand, de finde. — Imidlertid er det godt, at giøre Flyvehullet snævrere og mindre, samt at sætte noget foran det, saa at der ei kan flyves lige ind. Da har Bagten des lettere, ved at holde dem ude. Skulde man bemærke, at Kobberne blive mange, at Bieftadets Indbyggere flokke sig i Hobe og Klynger paa Flyvebrettet, og at der bliver et alvorligt Slagsmaal; saa har man Marsag til at frygte, skjønt det anfaldne Bieftade er godt og værger sig tappert. — Røverne ere da stærke og øvede i at plyndre. — Især om man ved et Stade erfarer at der flyve Bier ind og ud indtil den sildige Aften, naar andre Bier have hørt op at flyve; da er det den høie Tid, at forebygge Odelæggelsen. — Man bier da til det er mørkt — sætter saa et huslet Jernblik for Flyvehullet og tillukker saaledes for enhver Bie, som vilde enten ud eller ind. — I den tidlige Morgen

stund ere Robbierne allerede for Døren. — Dem bestrøer man med finstødt Kride eller Kalk (ikke med Meel eller Pudder) og passer paa, hvilken Dei de tage hjemad. — Dersom man saaledes opdager, hvor disse med Hvidt bestrøede Bier høre hjemme, saa seer man til, at faae dem flyttede hen paa en nye Plads — og tilslige flytter man det Stade som røvedes. — Især er det godt, at ombytte dem, saa at Røveren kommer paa den Røvedes, og Denne paa Huns Plads. — Derved blive Robbierne forvildede, og glemme som oftest deres flemme Bane. — Men er det Stade som røves viferløst eller saa svagt, at det ikke bevogter sin Indgang; saa nøtter dette Kunstgreb ikke. Det varer kun en kort Tid, førend der komme nye Robbier — og her er intet andet at gjøre, end at forene fligt et usfelt Stade med et andet, som er stærkt og godt; men heraf sees da, at jeg har selv mere Skyld, naar jeg lader mine Biesfader røves, end den Mand som eier Robbierne — og det var derfor urimeligt, om jeg vilde tage ham ilde op, at han har dem.

Kan man paa ingen af de anførte Maader blive Robbierne qvit, og man endelig vil sætte noget for dem, saa er det uskyldigste og bedste Middel, følgende: Man blander lidt finstødt Ryssepulver i fortyndet Honning, borttager om

Alstenen sildig, det Stade, som røves, og sætter en tom Kube istedet, hvori denne Blanding af Honning og Rysepulver anbringes. Dernæst tillukker man alle sine Biesteder med hullede Stykker Jernblek. — Den følgende Morgen indfinde Robbierne sig paa den sædvanlige Plads, æde af Honningen, hvori der er Rysepulver — og doe førend de komme hjem.

Robbiernes Eier taber saaledes nogle Bier, men ikke sit Biestade; thi saasnart dette svækkes, taber det Modet til at røve, og glemmer sin onde Vane. — Dette Middel kjender jeg i øvrigt, ikke af Erfaring, men har ifkuns læst derom.

§ 42.

Til det, som skal gøres for Bierne i Foråret, henregner jeg foruden den stedsevarende Opsigt med at holde dem rene, og at beskytte dem imod deres Fiender, ogsaa dette: Der skal saaes og plantes adskilligt i Nærheden af dem, paa det de kunde finde Føde i Nabolauget.

Det er vel sandt, at Bierne flyve indtil en halv Mil, for at hente deres Fornødenheder; men det er dog ligesaa sandt, at de kunne hente langt flere Dragter, og at de ikke saa hyppigt omkomme paa Veien, naar de have deres Føde i Nærheden. — Derfor bør man saae og plante for dem. — Men det er ikke min Afgt i denne

lille Bog, at skrive et heelt Register over alle
 de Planter, af hvilke de trække Næring. — Jeg
 vil ikkuns nævne nogle af dem, som det falder
 Landmanden lettest at dyrke, og af hvilke han
 i flere Henseender kan have fortrinlig Nytte. —
 Først nævner jeg da nogle af dem, som give
 Foraarsnæring, nemlig: Hessel, Alm, Bidie,
 Will og Alf, Ribs, Stikkelsbær og allehaande
 Frugttræer, saasom Æble, Pære, Kirsebær og
 flere Træer, saa og vild Kastanie, Eyr og Gran.
 Derefter anfører jeg nogle af dem, som længere
 hen paa Sommeren og lige til Slutningen af
 samme, give Bierne en overflodig Næring, saa-
 som gul og hvid Klover, Hvidtorn, Roer og
 Kaal, der ere satte til Græs, Sennep, Vikker
 og Bønner, Rapsæd, Boghvede og Lindetræer.
 At Lyngen især giver en riig Næring, sidst paa
 Aaret, bør jeg dog erindre, skjønt den ikke hø-
 rer til de Planter, som Landmanden ellers har
 Marsag til at dyrke; erindres bør det ogsaa, at
 man, i de Egne, hvor Lyng og Boghvede ha-
 ves i Overflodighed, med Fordeel flytter sine
 Biesteder ud i de blomstrende Boghvede og
 Lyngmarker, hvorved dog bør iagttages, at
 man flytter dem en Miil eller længere bort fra
 deres sædvanlige Plads; thi ellers søge mange
 af Bierne denne og finde aldrig deres Kube;
 men omkomme og tabes saaledes for Staden.

J Henseende til Sennepen, som jeg ovenfor har nævnt, erindres endnu, at naar man saaer hvid Sennep i en, forrige Aar, velgiødet Ager, og saaer den tyndt, saa betaler den sig meget stærkt, og dens Blomster give en udmærket god Næring for Bierne.

§ 43.

Efter Foraaret følger Sommeren, da man bør fortsætte sin Opmærksomhed for Bierne, saa at de uafsladeligen holdes reene, beskyttede imod deres Fiender, og vel tildækkede med Hætter, paa det Solen ikke skal smelte deres Honning, og Regnen ikke skal trænge ind i deres Bolig. — Nu er ogsaa Sværmetiden, om hvilken jeg har talt i det Foregaaende, da der flittigt bør vogtes, og jævnlig undersøttes, saasnart den sidste Kasse er nær ved at blive fuld.

§ 44.

Efterat jeg har erindret den Omhæ, som man bør vise sine Bier til enhver Aarets Tid, skal jeg endnu tale lidt i Almindelighed om Pladsen, paa hvilken Bierne sættes og derefter om de Indretninger, som ere fordeeltagte, for at kunne behandle Bieftaderne med Væthed. — Og, da gjentager jeg først den Anmærkning, at Pladsen bør ligge luunt, og være vel be-

flyttet imod Norden og Vestenvinde; Kulde, Blæst og Trækvind ere skadelige for Bierne.

Dernæst erindrer jeg: Pladsen bør helst ligge saaledes, at Bierne kunne have den tidlige Morgen-Sol og beholde Solens Straaler foran deres Kuber, i det ringeste til efter Middag. — Der bør ikke være store Træer, Bygninger eller noget Saadant tæt foran Bierne, hvilke derved hindres i deres Flugt fra og til Kuberne. —

Bagerier, Bryggerier, Smedier og alt hvad der forarsager stærk Røg, bør, saavidt muligt, bortfiernes fra Bieftaderne. Især ere Sukker-Raffinaderier ødelæggende for Bieavlens, ikke allene for Røgens Skyld; men især fordi Bierne søge det Søde; og komme Heden saa nær, at den dræber dem. — Støv fra Veie og Gader, saavelsom Meelstøv fra Møllerne, er dem ikke heller tjenligt. — Jeg har allerede før erindret, at Pladsen, paa hvilken Bierne staae, maae holdes reen for Græs og stort Ufrud, samt at det er nyttigt, dersom der ere Vandsteder og Røddinger i Nærheden; men store Aaer, Floder og Søer er det ikke godt, at have meget nær ved sine Bier; thi Mauge blive trætte underveis, medens de flyve over Vandet, nedslaaes af Vind eller Regnskyl og drukne, før de naaer Hjemmet. — Endnu maae jeg erindre, at Pladsen for Bieftaderne bør være luftig og tør —

ikke alt for indeklemmt eller fugtig, som gjør, at Ragerne skimle eller mugne. — I Nærheden af Bieskaderne bør der og ikke stødes og bankes saaledes, at deres Boliger ryste, hvilket især om Vinteren er dem meget skadeligt. — I Henseende til Pladsen erindrer jeg til Slutning, at Buske og Smaatræer i Nærheden ere meget nyttige, fordi Sværmene helst sætte sig i Saa-danne, og sidde da bekvemt, for at stoffes. — Dog bør Buske og Smaatræer ikke staae saa nær foran Bieskaderne, at jo Bierne kunne have Plads, til at svinge sig frit omkring uden for deres Bolig. — 8 til 10 Alen foran samme bør være fri for Plantninger.

§ 45.

Angaaende Indretningerne, som skulle gjøres paa Pladsen, har jeg endnu noget at bemærke: — Man har almindeligt en Pæl med et derpaa fastslaaet Bret for hvert Bieskade, eller en heel Plank, paa hvilken der staaer en Række af Ruber. — Denne Indretning er ikke den bedste.

Vil man flytte et Bieskade et andet Sted hen, saa er det ikke let at flytte Brettet med, det er meget vanskeligt at frelse de Bier, som sidde paa Bunden — og det forarsager langt større Uroelighed iblandt Bierne end naar Brettet kan opløstes tilligemed Ruben. — Vil man

rense ud under sine Bier, saa er samme Van-
 stikethed — Brettet eller Bunden sidder maaske
 fuld af Bier — dem maae man da feie ned og
 forurolige — i det mindste maae man en Tid
 lang holde Ruben, medens Brettet renses. —
 Vil man sætte en Kasse under, saa er det atter
 vanskeligt. — I Sommerdagene ere der næ-
 sten altid mange Bier paa Bunden — imellem
 eller rettere oven paa disse maae jeg sætte Kas-
 sen, nogle dræbes og en stor Deel vorde meget
 forbittrede over deres Kammeraders Uheld. —
 Der ere mange Uleiligheder ved denne Indret-
 ning. Langt bedre er det, at sætte 2 eller 3
 Pæle i lige Linie ned i Jorden. At de bør sæt-
 tes efter Batterpas, behøver jeg vel ikke at er-
 indre. — Paa den øverste Ende af hver Pæl
 slaes en Stump Bret omtrent Allen lang,
 hvis Retning er Sonden og Norden, med et
 gandske lidet Fald imod Sonden. — I begge
 Enderne af disse Brette-Stumper skjæres Ind-
 snit, hvori nedlægges lange Rækker af gien-
 nemskaarne Bretter, hvilke staae 10 Tommer,
 rundt Maal, fra hinanden. — Nu faaer hver
 Kube sit Flyvebret, som bør være 14 Tommer
 i Bredden og 16 til 18 Tommer i Længden,
 fortil afrundet, og paa den underste Side for-
 synet med en indskudt Lisse, som forhindrer det,
 fra at slaae sig frumt. — Denne Lisse bør i

Midten paa Ti Tommers Længde springe lidet frem, saa at Glydebrettet maae ligge sikkert, og ei kan skydes fremad eller tilbage, men ifkuns imellem Rækkerne fra den ene Side til den anden. Et lidet Fald bør Glydebrettet, som meldt, have imod Synden, paa det at Bierne desto lettere kunne udføre Ureenligheden af Ruben; men desto nødvendiggere er det ogsaa, at det ligger fast imod Synden. Paa Rækkerne lægges nu de løse Glydebretter, 8 til 9 Tommer fra hinanden — og paa hvert Glydebret opstilles en Kube. — Naar jeg vil flytte saadant et Biestade, saa løfter jeg det uden al Bøjskelighed op tilligemed Glydebrettet, og fører det, hvorhen jeg vil.

Naar jeg vil feie ud under mine Bier, eller give dem en nye Kasse, rykker jeg kuns et Stade til Side, saa at der bliver Plads til et nyt Glydebret, hvilket jeg da lægger lige ved det Stade, som skal renses eller have Undersats. — Skal det allene renses, saa flytter jeg ifkuns Ruben fra det ureene til det reene Bret og hele Forretningen er giort. — Skal det have Undersats, saa sætter jeg den tomme Kasse paa det nye Glydebret — og flytter Stadet oven paa Kassen; saa er jeg igjen færdig, og det uden at knuse de Bier, som sidde paa Bunden. — Det gamle Bret opstilles ved Glydebrettet,

og Bierne løbe gladeligen ind til deres Kammerader. — Naar jeg saaledes har behandlet det ene Bieffade efter det andet, saa staaer ikkuns tilbage, at jeg rykker ethvert hen paa sin Plads. *)

§ 46.

Førend jeg gandske ophører, at tale om Pladsens Indretning, maae jeg endnu engang bede, at Alting holdes ret reent, ordentligt og net.

Gamle halvraadne Kuber og Hætter lokke Møl og andre Insecter til, som fordærve og ødelægge Bierne. — Al Slags Ureenlighed er Bien vedersynggelig. — Hvad der er uordentligt og plumt søger den at forbedre. — Fremstaaende Spaane og nedhængende Straae eller Baand skræber den at bide af, og at bære ud af sin Kube.

Alt sligt koster megen Umage og spilder Tiden, i hvilken der skulde indsamles.

Dersom Biehatten hænger alt for stærkt ud over Glyvebrettet fortil, saa falder den hjemkommende, trætte Bie ofte ned paa Jorden og omkommer. — Dersom Forkanten af Glyvebrettet

*) Den enkeltstaaende Væl har dog, i Henseende til at gjøre Musenes Udgang vanskeligere, et Fortrin; men et løst Bret bør da lægges oven paa det første; thi fast Vund har store Uleiligheder.

Brettet er Endetræ, som ikke er hoblet glat, eller dersom der udsveder Harpiz af Brettet, saa hænger Bien fast med sine Kløer, og er færdig, at arbejde sig til Døden, for den slipper løs. — Hvor alt saadant og mere lignende finder Sted, der er kun en slet Omhøve for Bierne, — og der klages i Almindelighed over, at de ikke ville lykkes; thi man vil ikke gjerne klage over sin egen Skjodesløshed.

§ 47.

Det er i det foregaaende sagt, at Bierne have adskillige Fiender, og nogle af dem ere nævned. — Her skal jeg dog paa eet Sted nævne de vigtigste, og sige lidet om hver især:

Kovbierne ere de farligste Fiender; men om dem har jeg talet tilstrækkeligt i § 40.

Møl eller dens Larve, som og kaldes Orm, er ligeledes en meget farlig Fiende. — For at afholde den fra sine Biesteder maae man ofte, i Foraaret og om Sommeren, afdage Hætterne og dræbe Møllene og de Larver, som sidde derunder, samt eftersee den underste Rand af Biekuuberne, og borttage de Larver, som maaesee der have indspundet sig. — I øvrigt bør man ogsaa drage Omsorg, for at hverken Ruben eller Flyvebrettet have Ridser og Rabninger, hvor

igjennem Møllene kunne smutte ind — og at der er intet gammelt og forraadnet af Biens Bolig. — Man bør derfor og selv i Sommerdagene ideligen tilkline alle Kilder og Sprækker, og altid sørge, for at have Kuber, som ei ere forældede. — Stader, som ere rige paa Bier, og som have gode glatte Kasser eller nye Kuber, lide sjældent af Møl.

Svaler, Rødkjelker, Spurve, Gladspætter, Rattergale og alle de Fugle, som leve af Insecter, ere ogsaa Biernes Fiender. — Deres Neder i Nærheden af Biestaderne taaler man derfor ikke.

Edderkopper ere Biernes Fiender. — Deres Spind bør daglig borttages fra Kuberne.

Myrerne stjæle Honning. — Deres Tuer forstyrre man derfor, naar de ere Biestaderne nær.

Vesperne ere sande Stratenrøvere, som bortsnappe og opæde Bierne. Man søger derfor, at dræbe dem og at ødelægge deres Neder.

Grøer og Skrubtudser ere ogsaa farlige Fiender, man bør derfor intet Grønt taale tæt ved Biestaderne; thi deri opholde de sig, for at snappe de nedfaldende Bier.

Muus ere ifkuns slemme om Vinteren — og kuns for de Bier, som ere i Halmkuber. Naar der er Blik for Klyvehullet, kunne de ikke anfælde Træ-Magasinerne. — Man lukker der-

for om Vinteren med Blif, som er gjennem-
boret paa adskillige Steder, efterseer Hætterne,
og holder Sneedriverne borte fra sine Bie-
stader; da faae Musene ingen Udgang til dem.

§ 48.

Hvorledes man skal faae Bier, naar man
ingen har, og hvad der er at iagttage, naar
man kjober, bør med saa Ord erindres:

Boer man i Skoven, saa kommer man ofte
meget let til Bier; thi mangen Sværm kom-
mer, uden at man veed dens Eier, og sætter
sig i et Træ. — Denne tilhører da Ginderen,
og han bekoster sig blot en Kube o. s. v. — Det
skeer ikke sjeldent, at en Skovbeboer finder 3,
4 eller flere Sværme i een Sommer — og dem
har han da for en let Priis.

Men naar man ikke saaledes kan finde Bier,
saa maae man kjoobe, og være glad, om de kan
erholdes; thi Mange have endnu den under-
lige Overtro, at man ingen Lykke har med
Bier, naar man sælger af sine Stader. Som
oftest maae man derfor vente, indtil en Mand
enten dør, og efterlader sig Bier, som Sterv-
boet sælger, eller, til en Mand ikke længer gider
holdt Bier — eller han drager bort til en anden
Egn og da sælger. — Den sædvanlige Priis
har her i Egnen i den seener Tid, til Aaret

1810, været fra 6 til 10 Rd., eftersom Stedet var godt til; men nu er Prisen høiere. — Jeg gav selv, i Foraaret 1808, 18Rd. 2 Mk. for 2de Bieftader, og har aldeles ikke forkjøbt mig. — Et godt Bieftade har en betydelig Værd. — Naar man vil kjøbe Bier, saa er Efteraaret og Foraaret de rigtigste Tider. Dog er det bedst at kjøbe i Foraaret, da Bierne have overflaaet Vinterens Farer. Er et Stade da brav vægtigt og veier med sin Kube 24 til 32 Pd. og har Overflodighed af Bier, som ere muntre og raske, og det har nye gule, eller dog lysebrune Rager; saa skal man ikke betænke sig paa at kjøbe; der er neppe noget Hundsdyr, som saa hastigt og rigeligen betaler sig.

Kjøber man i Efteraaret, saa bør Stedet endnu veie mere. Man kan ogsaa kjøbe ganske unge Sværme om Sommeren, hvilke man bør have for noget lettere Priis.

De Bier som kjøbes i Efteraaret bør ikke føres til deres nye Plads, førend det bliver koldt — de som kjøbes i Foraaret maae flyttes, førend de begynde at flyve i Marken — og de unge Sværme maae flyttes den samme Dag, de have sværmet; ellers forvildes en stor Deel i de første Dage og tabes for Eieren. — I koldt Veir kan man sætte et huslet Blik for Flyvehullet, og høre Biekuken med dens Flys

vebret, som man bedst synes. Er det derimod varmt, saa er det bedre, at sætte den uden Flyvebret paa et meget tyndt og aabent Stykke Paklærred, binde dette tilfammen oven over Kuben og saaledes hænge den paa en Stang, som bæres af 2 Karle, dog bør Omflytning om Sommeren altid skee i de natlige Timer. Bierne kunde ellers let arbeide sig ihjel, før at komme ud.

§ 49.

Det er meget fordeelagtigt at holde Bier, naar man holder dem godt, og jeg er overbevist om, at den Mand, som boer i en Skovsgaard, og som holder en Deel Bier, derved betydeligt kan forbedre sine Aar. — Et Pund Honning, saaledes behandlet, som jeg ovenfor har forklaret, kan i det ringeste anslaaes for 2 Mk. 8 S. det kostede endog i Septbr. 1809 4 Mk. Pundet, og har siden naaet en høiere Pris. Det er meget sikkert, at der i det allerringeste, for hvert Biestade, det ene Aar med det andet, kan regnes 8 Pd. Honning og et Pd. Vør — det sidste anslaaer jeg kun til 4 Mk.

Altsaa afgiver hvert Stade efter denne Regning aarlig 4 Rd., og hertil bør endnu lægges Værdien af en Sværm, som ogsaa kan regnes, det ene Aar med det andet, af hvert Stade.

Denne maae dog i det allerringeste kunne sættes til 4 Rd. og altsaa bliver den hele aarlige Indtægt af et Bieffade efter denne lave Beregning 8 Rd. Vil jeg nu ogsaa regne Een eller Toe Rigsdaler for Omkostningerne; saa er Fordelen dog endnu betydelig nok. — Det vil ei heller være vanskeligt, at faae et betydeligt Antal, uden derpaa at anvende en stor Capital; thi dersom jeg, til Exempel kjober 5 Stader i Aaret 1810 og tillægger een Sværm af hvert i det næste Aar; saa har jeg allerede 10 — og det efterfølgende Aar kan jeg da paa samme Maade have 20. — Har jeg nu Magasin Indretninger, saa høster jeg Bøx og Honning, uden at optage hele Stader. Skulde ogsaa et eller andet Bieffade uddøe; saa tør jeg ogsaa gjerne antage 2de Sværme af de bedre Stader og har altsaa ikke regnet for højt. — Indtil 50 Stader mener jeg, at een Mand kan passe — og altsaa fortjene en anstændig Løn. Det er dog kunß Sværmetiden, at hans Arbeide vil være travelt — og om Vinteren kan han have megen Tid tilovers til andet Arbeide. —

§ 50.

Endnu maae jeg erindre, at nogle Mennesker kunne gaae imellem Bjerne, kunne passe og haandtere dem, uden at de blive stufne —

eller dog at sligt skeer overmaade sjældent. — Derimod gives der andre Menneſker, hvis Uddunſtninger Bierne ſlet ikke kunne lide, og ſom ſtrax forfølges, ſaaſnart de nærme ſig Bieſtaderne. — For Diſſes Skyld anmærker jeg, at naar man forfølges af Bier, maae man ſlet ikke ſlaae efter dem, eller væрге ſig, hvilket oppirrer dem endnu mere; men man ſkal ikkuns i al Stilhed ſøge Skygge under Træerne, hvor Bierne ikke holde af at være — og — naar man nødvendig ſkal haandtere dem, og man frygter for, at de ville ſtikke, ſaa bor man anſkaffe ſig en Staaltraads Hætte *), ſom er at ſaae i Iſenboderne. Med ſaadan en Hætte over Anſigtet, og et tykt Klæde over Baghovedet og Halsen, ſamt tykke Uldvanter, med Handſker af Skind under, paa Hænderne er man ganſke ſikker, og kan gaae imellem dem, ſaa meget man vil, uden at foraaſage de ſtikende Biers Død, hvilket derimod er Tilfældet, naar man lader dem ſtikke i ſin Hud eller i noget Dyrs Skind, efterdi den Bie, ſom ſaaledes ſtikker, miſter ſin Braad og derved omkommer.

E 4

*) Iſteedet for en ſaadan Hætte kan og tages et Stykke Flor eller Natteldug, ſom med et Læbebaand ſnøres ſammen omkring Hatten, og med et andet omkring Halsen.

§ 51.

Korte Regler for dem, som vilde holde Bier, uddragne af det Foregaaende:

a, Man bør passe vel paa sine Bier i Sværmetiden, især fra Juni Maanedes Begyndelse, til Midten af Juli Maaned, at Sværmene ei skulle flyve bort.

b, Man bør fattede sin Sværm i Kuben, saasnart den har samlet sig godt — og passe paa, hvor den sætter sig, ifald den flyver ud igjen.

c, Man bør plante smaa Træer og Buske i Nærheden af sine Bier, at de ikke skulle sætte sig i høie Træer; dog ikke alt for nær Bieskaderne! See § 44.

d, Bievennen maae være flittig til at plante og saae, som jeg har erindret i § 42.

e, Man maae ikke lade sine Bier svækkes ved at give alt for mange Sværme; men heller sætte under dem, og lade den unge Sværm faae den gamles Plads.

f, Det er nødvendigt at give sin unge Sværm en finuf, reen og ordentlig Kube! ellers jager man den ud igjen.

g, Man bør ikke tøve for længe med at sætte under det Stade, hvis Bier hænges uden for! man lærer ellers den vindskibelige Bie Dovens Skab og Uvirkksomhed.

h, Det er bedst, at slaae de smaa Sværme sammen i een Kube! Mange Bier i et Stade arbeide med Jver — saa ere modløse.

i, Man bør holde Pladsen, hvorn Bierne slaae, frie for Græs og andet Grønt.

k, I hver Henseende bør man sørge for sine Biers Keenlighed! — og ei glemme at feie ud under dem, især i Foraaret, og at borttage Spindelvæv og Møl fra deres Bolig!

l, Man bør ikke lade den unge Sværm sulke ihjel i kolde Regnveirs Dage; men give den Honning!

m. Det er utilbørligt at dræbe sine Bier, naar man vil tage deres Bøx og Honning! det er utaknemmeligt imod Bienen, og skadeligt for Eieren.

n, Det er behageligt og nyttigt, at have Glasruder i sine Kuber!

o, Man maae sætte under, saasnart Bierne om Sommeren ere nær ved, at faae deres Kunz fuldbygget, og i Efteraaret tage den Kasse fra dem, som er tom, eller som kun har lidt Bøx, uden Honning.

p, En Bieven maae lade sine Bier beholde rundelig, hvad de behøve om Vinteren!

q, At tøve længere end til Midten eller Slutningen af Augusti, sørend man hoser Frugten af sine Bier, er aldeles urigtigt.

r, Man bør ikke befatte sig, med at fryse og flemme Honningen ud af sine Vorkager, endnu mindre med at fuge den ud. Det er et hæsligt Smørierie, som giver skiden Honning. — Man maae lade den selv løbe ud; saa faaer man skøn og klar Honning!

s, Man huske paa at lave Eddike af den Honning, som flæber ved Karrene og Kagerne!

t, Man behandle Voret med al Omhyggelighed, saaledes som § 31 forklarer!

u, Har man lagt et fattigt Bieftade til, saa bør man give det Honning i SeptemberMaaned!

v, Naar det regner, sneer og stormer, saa glemme man ikke at see til sine Bieftader!

x, I Foraaret erindre man vel, at feie ud under Bierne!

y, Naar det giver en mild Dag, saa lukke man op for dem, at de kunne flyve ud.

z, I Martii Maaned, og først i April bør man see vel til, om noget Stade har fortæret sin Honning, og ikke lade det døe den skrækelige Hungersdød; men dog see til, at ingen Honning spildes i Nærheden af det Bieftade, som fores, hvilket kunde lokke Røvbier til!

æ, Man bør atter feie ud under sine Bier, naar Foraaret tiltager i Mildhed!

ö, Den som vil holde Bier maae ikke lade det viscerløse Stade blive staaende uden Hjelp!

aa, Man lade ikke Kobbierne faae Bugt med sine Bier; men gjøre dem tilbørlig Modstand! — See § 40-41.

bb, Man maae indrette sine Sager vel, naar man vil holde Bier, og især have løse Glydebretter til sine Biestader!

cc, Man være flittig paa Jagt efter alle Biernes Fiender!

dd, Man kjøbe Bier i Efteraaret eller Foraaret eller unge Sværme, den Dag de have sværmet! Man kjøbe helst i Foraaret!

ee, Man vær forsigtig naar man vil flytte dem!

ff, Man læse alle forestaaende korte Regler ofte igjennem, og tænke: Ikke heller her vil jeg forsømme min Pligt — og — Gud skal velsigne Bestræbelsen!

Tillæg til første Udgave.

a, En Bevisning til at lave Mjød, som Hr. Justr., Ridder, L. Manthey, Prof. Chemie har havt den Godhed, at medele mig:

I en passende stor Brygger: Kjedel koges noget mere Vand, end man vil have Mjød. — Efterat Vandet har kogt en kort Tid, lader

man det affjøles, indtil det er sunkent, og udruorer da deri saa megen Honning, at Blandingen bærer et friskt Æg. Af det saa ledes tillavede Honningvand sættes nogle Potter tilside. Resten koges 2 a 3 Timer, hvorefter der til en Tønde eller 136 Potter Honningvand sættes 1 Pd. af den bedste Humle, hvormed det fremdeles koges omtrent i 3 Timer. Saa længe Honningvandet koger, maae det flittigt og omhyggeligt kummes. Saa ofte det vil koge over, gydes noget af det kolde Honningvand, som blev sat tilside, i Kjedelen, og dersom noget af dette bliver tilovers, gydes det i, naar det Hele har kogt længe nok. — Saa varmt som mueligt øses det alt i et passende Gad, helst et saadant, hvori der har været god hvid Viin eller Brændeviin og hvori man forud har kommet 1 Pd. knuset Ingefær. Naar Honningvandet i Gadet eller Tønden er sunkent, da tilføjes til en Tønde eller 136 Potter, en god Epissekelfuld af den bedste Gjar, hvorefter Tønden tilproppes vel. Er Mjoden brygget i Efteraaret, saa omtappes den i April næste Foraar paa en anden Tønde; det Sidste, som er uklart fies, og der tilføjes igjen $\frac{1}{2}$ Pd. Ingefær. Man bør bestandig passe paa, at fylde Tønden, saa ofte Mjoden synker i den. Hvorfor man og dertil bør have nogen Mjød ved

Haanden. — Forresten er det godt, at lade sin Mjød ligge saa længe, som mueligt; thi jo længere den ligger, jo bedre og behageligere bliver den. —

b) En Veivisning til at lave Honningviin, hvilken jeg skylder Hr. Auditeur Sonnins Godhed:

Til en Tønde Honningviin tages 40 Pund god reen Honning, og 144 Potter Vand. Begge Dele kommes i en Kobberkjedel paa halvdanden Tønde, og sættes paa Ilden. Naar Massen geraader i Kog, maae man temperere Ilden, saaledes, at Kogningen gaaer jevnt for sig. Hvad Skum der melder sig paa Overflaaden, maae tages bort med en Skumstee, saa længe noget viser sig, hvilket i Almindelighed varer et Par Timers Tid. Naar Kogningen saaledes er forbi, gøres Massen i et Kar, som indeholder $1\frac{1}{2}$ Tønde, er noget videre for oven end for neden, staaer paa en Rod af $1\frac{1}{4}$ Alens Høide, og er forsynet med en Tap, 3 Tommer over Bunden, hvis Aabning dog ikke maa være for stor, for at Vinen ikke skal komme i for stærk Bevægelse ved Aftapningen, og derved oprøre Bundgjæren. Man lader Karret staae utildækket indtil Massen ikke har mere end 16

til 18 Grader efter Reaumur's Thermometer. Nu tager man $\frac{1}{2}$ Pot god tyk Gjær, opbløder og udtværer den i et Par Potter af Affogningen, og gyder den i Gjærefarret, omrører den vel, og tildækker derpaa Karret med en Dyne, dog ikke saa tæt, at Luftens Udgang aldeles spærres. Det Værelse, hvori Gjæringen gaaer for sig, maae have en Temperatur af 12 til 16 Grader Reaumur. Naar Vinen har staaet paa Gjærefarret omtrent 16 Timer, tager man Dynen bort, skummer Gjæren af, lader Karret staae utildækket en Times Tid, og borttager derefter, hvad Gjær der paa nu kan have sat sig paa Overfladen. Nu tappes Vinen af paa en Tønde, og henlægges i en kold Kjelder. Blicher Tønden ikke fuld, fylder man den med koldt kogt Vand. Over Spundshullet lægger man en løs Klud, og lader saaledes Tønden ligge og fuldende Gjæringen, som gemeentligen varer 2 a 3 Dage. Imidlertid spædes den flittigen med koldt kogt Vand, for at Gjæren kan flyde ud af Spundshullet. Naar Gjæringen er forbi, tapper man Vinen af paa en anden Tønde, spæder den atter med koldt kogt Vand, indtil den bliver fuld, og sætter derpaa Spundset fast i, og tætter den saaledes, at der aldeles ingen Luft kan komme til Vinen. Naar Tønden saaledes har ligget 4 til 6 Dage, maae

Vinen være klar; men skulde den efter saadan Tids Forløb ikke være det, som undertiden moder, maae den atter ontappes paa en reen Tonde, og derpaa tilsættes 3 Potter Brissel, som godt røres sammen med Vinen, og Tonden, tæt tilspundset, igjen henlægges i 2 Dage, hvorved Vinen faaer sin fuldkomne Klarhed. Den astappes dernæst paa Glasfer, som vel tilproppes, og henlægges paa Siden. Naar Glasferne saaledes have henligget i en Kielder i 14 Dage til 3 Uger, pleier Vinen i Almindelighed at bruse, naar den skænkes; ligge de i et varmt Værelse, varer det ikke saalænge.

Brissel til en Tonde Honningviin tillaves paa følgende Maade:

Man tager 2 Lod Huusblas, og banker det stærkt med en Jernhammer paa Jern, f. Ex. bag paa en Øre, indtil det skiller sig ad i meget tynde Gliser, ikke tykkere end Papiir. Disse kommer man i en Glasfe af fornøden Størrelse, og gyder derpaa 3 Potter gammel Viin, og lader den staae i nogle Dage, indtil Huusblasen er opløst til en Gelee, hvortil gjerne medgaaer 5 a 6 Dage.

Vil man have Melade, eller frydret Honningviin, tager man, til en Tonde, 4 Muskatnødder, borer et Hul igjennem hver, og stikker dem paa en krumboiet Staaltraad af 5

Quarteers Længde; tænder dem i Brand og holder dem ned til Bunden af den tomme Tønde, og lader dem der brænde ud. Dette maa skee kort førend den sidste Omtapning foretages. Naar Vinen nu kommer paa Tønden, indsuger den Mustatrogen, og faaer derved sin krydrede Smag.

C) Efterat have tilføjet ovenstaaende Betvissninger, bor jeg endnu meddele følgende, som Erfaring har lært mig, siden jeg skrev første Udgave af nærværende lille Bog, og som jeg ikke gjerne vilde indføre paa vedkommende Steder, for ei at gjøre Paragraphernes Tal forskjelligt i den ældre og nyere Udgave:

C. 1) De i første Udgave anpriste Træmagasiner have upaatvivleligt adskillige Fortrin — og jeg fandt intet paa dem at udsætte i Vinteren 1808 og 9, men, dersom de staae ude under aaben Himmel i fugtige Vintere, saadan som 1809 og 10 var, saa er det vist at Ragerne lettere mugne i dem, end i Halmkuberne, hvilket forarsager Sygdom og Død iblandt Bierne, som letteligen ender sig med Stadets Undergang. Vil man derfor ikke have et Huus eller en Hytte til sine Biehader, saa troer jeg, at man bor foretrække Boliger af Halm; dog ikke de almindelige Kuber; men

Krandse 4 a 5 Tommer i Hviden, $11\frac{1}{2}$ til $12\frac{1}{2}$ Tomme i Lvermaal, indvendigt Maal, som hver for sig i deres underste Rand have et Glyvehul, i deres øverste Rand forsynes med Krydspinde og i deres Bagside med en Glasrude. Saadanne 2de Krandse, som passe godt sammen, sættes oven paa hinanden, bedækkes med et fladt Laag, som i Midten har et Hul omtrent af et Due-Æggs Størrelse. Dette Hul bedækkes igjen med en løs Plade, som befæstes med et Par Søm; og oven over det flade Laag lægges igjen et kuppet eller op-høiet Laag, hvortil Overdelen af gamle Bierkuber meget vel kan bruges. Alle Sammenføjnings-Stederne forenes med Staaltraads-Kramper, Ridserne og det øverste Glyvehul tilklines paa det omhyggeligste med Leer, hvilket tores i Luften en Dags Tid. Saa har man et Halm-Magasin istedet for et af Træ. Sligt et Magasin findes afbildet paa medfølgende Kobber under Litr. c, en enkelt Krandes Litr. d, det flade Laag Litr. e og det kuplede Litr. f.

C. 2) Skjendt jeg, som det allerede er anført i første Udgave § 27, selv har erfaret, at man kan bedøve sine Bier med Bovist og at man kan udtromme dem, og lade dem søge ind

til Naboe-Staderne; — og skjøndt jeg i Sommeren 1810 ligeledes, med Hæld, har sat et Stade med Mundingen imod et andet og ved Allarm drevet Bierne af det Stade, der skulde optages, op i det, der skulde blive staaende; saa er jeg dog mere og mere bleven overbevist om, at der er intet rigtigere, end at have Magasin-Indretningen; ikkuns at jeg foretrækker Magasiner af Straa for dem af Træ. — I det jeg ved Magasin-Indretningen ideligen hoster oven fra, saa beholder jeg stedse de yngste Kager, saa borttager jeg og ingen Yngel, som almindeligst sidder i de nederste Kager, saa undgaar jeg meget Arbeide og dræber næsten ikke een eneste Bie; thi det Hele gaaer af i al Stilhed, særdeles naar det skeer midt paa Dagen, i et skjult Soekkins Weir helst i Julii, eller seeneft i Begyndelsen af Augusti Maaned. — Angaaende Omgangsmaaden eftersees § 20 og § 26. — Ogsaa er det særdeles let og sikkert at fore et svagt Stade, som er i saadant et Straa Magasin: thi man brækker ikkuns det kuplede Laag løst, borttager Pladen, som bedækker Hullet i det flade Laag, lægger et Par smaa Pinde over dette Hul, sætter derovent paa en flad Koy eller Tallerken fuld af Høning, bestrøet med Halmstraa eller Pinde, læg-

ger det kuplede Laag over iøjen *) og tilflinker Ridsen. Nu kunne Kubens Indvaanere nedbære af Honningen, saameget som dem lystet, uden at nogen fremmed Bie engang lugter, at der er foret.

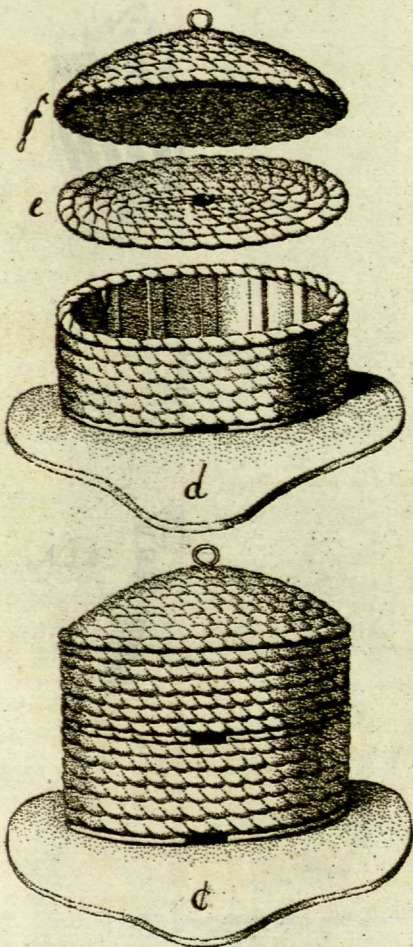
C. 3) Dog bør jeg, for deres Skyld, som have de sædvanlige Kuber, fortælle en Naade, som Hr. Candid. Fausbüll og Hr. Kattun, Fabrigueur G. Schleisner her i Lyngbye brugte i Sommeren 1810.

Hr. Schleisner havde kjøbt et Biestade, hvis Kube var saa gammel, og forraadnet, at den neppe skulde holdt sammen til næste Foraar, hvorfor han, med Hr. Fausbülls Raad og Bistand, satte den med sin Top nedad, satte en nye tom Halmkubé med sin Munding imod Mundingen af den gamle — ombandt Ridsen imellem dem med et Haandklæde — og trommede stærkt paa den underste Kube, samt anbragte nogen Røg af linnede Klude under dens Topende, hvilken, som mældt, vendte nedad og havde Nabninger i Mængde — Bierne forlode deres fuldbbyggede Kube, toge Bolig i den nye, forbleve der, og arbeidede med en over-

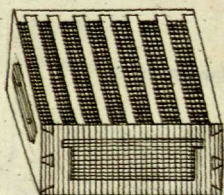
*) Man bør sørge for, at det kuplede Laag ei trykker ned paa Randen af Koppen eller Talletkenen, hvilket vilde forhindre Bierne, fra at komme til Honningen.

ordentlig Flid; men da denne Uddrivelse skeete først den 19de Julii, var det ikke mueligt, at Stedet kunde bringe sin Vægt over 1 Lpd. og var altsaa ikke stærkt nok, for at staae over, uden betydelig Hjælp. — Havde derimod Uddrivelsen fundet Sted i rette Tid, først i Julii Maaned, saa kan man vel ikke tvivle paa, at den jo var fuldkommen lykkedes. — Tabtes der ikke en Deel Yngel paa denne Maade, saa vilde jeg anprise den, saa ofte et Stade ei gav sin Sværm i rette Tid — og man savnede Magasin-Indretning; dog har Frue de Coninck paa Kaningaarden i samme Sommer viist, at man og kan skjære oven fra de almindelige Kuber; thi med en skarp Kniv borttog hun af tvende Kuber omtrent $\frac{1}{3}$ af deres Høide, tildækkede dem igjen, og fandt ingen Vanskelighed ved Arbeidet. Ifkuns Skade, at Kuberne fordærves.

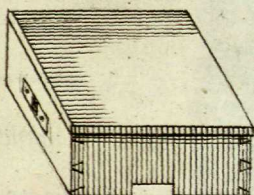
E. Skr. For at gjøre Skriftet saa lidet, og saa lidet kostbart, som mueligt, er Forerindringen m. v. som fandt Sted ved første Udgave, ubeladt, istedet for de Tillæg, som her ere gjorte.

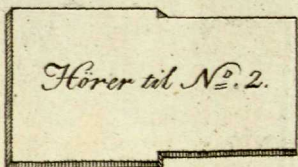
N° 1. A.

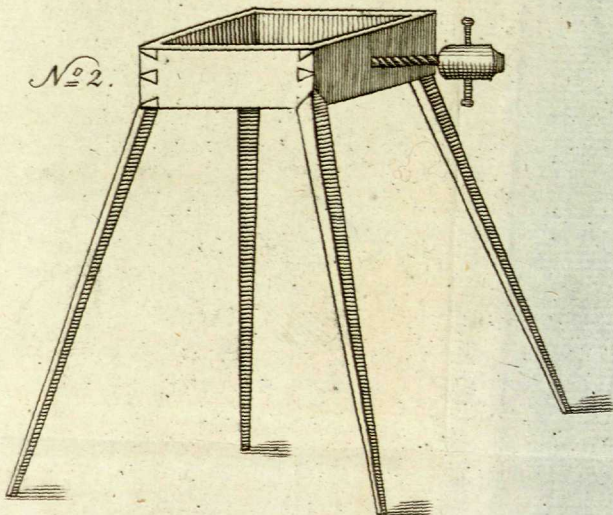
N° 1. B.

Hörer til N° 2.

N° 2.

Stykket af Friedrich

T a b e l

over nogle Bieftaders Bægt til forskjellige Tider i Sommeren 1809, med Anmærkninger.

Datum.	No. 1.		Anmærkning.	No. 2.		Anmærkning.	No. 3.		Anmærkning.	No. 4.		Anmærkning.	No. 5.		Anmærkning.	No. 6.		Anmærkning.
	Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.	
1ste Martii 1809	2	4	Gammelt Stade fra 1807.			Er en ung Sværm fra 24 Junii 1809.			Er en ung Sværm fra 29 Junii 1809.			Gammelt Stade fra 1807.	14½		Gammelt Stade fra 1808.	1	9	Magasin fra Sommeren 1808.
15de Junii	2	2	Gav Sværm d. 25 Juni og fik en Kasse tillagt, vog 3 Pd.							1	3					1	7	Fik en Kasse tillagt den 2 Julii, vog 3 Pd.
3die Julii		15	Gav 2den Sværm den 7 Julii.	15½		Fik en Kasse tillagt den 27 Julii, vog 3 Pd.	15½		Fik en Kasse tillagt den 27 Julii, vog 3 Pd.	2	2	Gav en Sværm den 6 Julii.	1	½		3	4	Fik en Kasse tillagt den 27 Julii, vog 3 Pd.
28 Julii	3	3½		2	½		2	½				Fik en Kasse tillagt den 3 August, vog 3 Pd.	1	14	Fik en Kasse tillagt den 3 August, vog 3 Pd.	4	3	Mistede sit øverste Stokværk den 29 Julii, vog 18 Pd.
4de August				2	6½		2	6		2	9		2	8				
9de August	3	4		2	5		2	5		2	9		2	8				
11te August	3	5		2	7		2	7		2	9		2	7½		3	5	
14de August	3	5		2	6½		2	6½		2	9		2	8				
8de September	3	5		2	5¾		2	7		2	6		2	6		3	1	

Det erindres herved at No. 5 i Foraaret 1809 aldeles havde forteret sin Honning; saa at det den 11te Maj ialt ikke veiede mere end 10½ Pd., hvorfor det ogsaa i April og Begyndelsen af Maj blev foret. Det har ingen Sværm givet, men har forøget sin Forraad efter Onske, og indeholdte i Augusti Maaned omtrent 24 Pd. reen Honning. Magasinet No. 6 havde og næsten forteret sin Honning; det har heller ingen Sværm givet, men har leveret 13½ Pd. reen Honning og havde i Augusti Maaned endnu omtrent 2 Lpd. dito. Af Tabellen vil det vorde ganske klart, at naar man vil optage Bieftader, saa bør man ikke oppebie Augusti Maanedes Udgang, hvilket ickens forarsager Tab af Honning. Man bør endog helst optage dem først i denne Maaned, og skænke deres Yngel til et andet godt Stade, som derved beriges med unge Arbeidere. Saaledes har Magasinet No. 6 faaet mere end de andre Stader af den Yngel, som fandtes i de optagne Ruber, hvorfor det ogsaa har forbrugt meest af sin Honning-Forraad.

T a b e l

over nogle Bieftaders Vægt til forskjellige Tider i Sommeren 1810, med Anmærkninger.

Datum.	No. 7.		Anmærkning.	No. 8.		Anmærkning.	No. 9.		Anmærkning.	No. 10.		Anmærkning.	Litr. c.		Anmærkning.	Litr. d.		Anmærkning.
	Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.		Lpd.	Pd.	
						Stade fra 1808.			Stade fra 1809.			Stade fra 1809.						
10 Martii	1	$\frac{1}{2}$	Stade fra 1808.	2	7	Gav Sværm d. 12 Jul.	"	"	"	"	"	Ikke været i Foraaret, fordi det havde fast Hund.			Ung Sværm fra 30 Junii 1810.			Ung Sværm fra 30 Junii 1810.
23 April	"	$13\frac{1}{2}$	Har ei sværmet.	2	3"		"	"		"	"							
27 Julii	2	10		3	6		3	13	Har ikke sværmet; men faaet 2de undersatte Kasse fuldbyggede.	2	8	Gav Sværm d. 30 Jun.	1	13		2	$1\frac{1}{2}$	Veiede den 28 Julii 2 Lpd. 2 Pd.
2 Augusti	2	14		3	8		3	$15\frac{1}{2}$		2	$9\frac{1}{2}$		2	3		2	7	
4 Augusti	2	14		3	7		4	"		2	9	Gav imod min Villie den 16 Julii anden Sværm, som ifkuns har naaet 22 Punds Vægt med Kube og Bret.	2	3		2	7	
29 September	"	"		"	"		"	"		2	3							

Sommeren 1810 har ikke været den bedste for Bieavl. Det tørre og kolde Foraar, som vedvarede indtil alle Stikkelsbær, Ribes og næsten ethvert Frugttræ havde afblomstret, forbad den flittige Bie, at samle mere Forraad, end til at stille sin Hunger. — Sværmene vare derfor ikke mange, ei heller tidlige — og Indsamlingen af Vov og Honning-Forraad til Vinteren ikke den rigeste. Iøvrigt sees af denne Tabel atter, hvor urigtigt det er, at bie til September Maaned, inden man optager sine Stader.

Læs mere om projektet på:

www.kb.dk/EOD

www.books2ebooks.eu

Om EOD-projektet

“eBooks on Demand” (EOD) – på dansk “eBøger on Demand” – er et europæisk samarbejdsprojektet, der blev indledt i 2006. Det omfatter 14 national- og universitetsbiblioteker fra hele Europa og finansieringen sker bl.a. via EU.

Projektet har gjort det muligt for brugere af Det Kongelige Bibliotek at bestille ældre bøger som eBøger på nettet via REX. På længere sigt vil brugere på denne måde få adgang til millioner af bøger på nettet fra europæiske biblioteker leveret i digital form som søgbare PDF-filer – såkaldte eBøger.